روزاني
سنڌيار سکر
ايڊيٽر: اعجاز مهر
Daily SINDHYAR Sukkur
www.dailysindhyar.com
(جلد پهريون) سومر پهرين مئي 2023ع بمطابق 10 شوال المڪرم 1444ھ (قيمت 05 روپيا) شمارو 335

وزيراعظم ۽ حنا رباني کر جي آمريڪي لاڳاپن بابت اهم ڳالهه ٻولهه رکاربنگ ليڊ

ڊسکورڊ ليڪس دستاويزن ۾ وزيراعظم شهباز شريف ۽ حنا رباني کر جي آمريڪي لاڳاپن تي ڳالهه ٻولهه سامهون آئي

پاڪستاني وزيراعظم شهباز شريف جي گفتگو روس يوڪرين تڪرار تي يو اين ووٽنگ بابت آهي: آمريڪي اخبار واشنگٽن پوسٽ

هڪ صلاحڪار وزيراعظم کي مشورو ڏنو ته قرارداد جي حمايت سان پاڪستان جا روس سان واپار ۽ توانائي کي خطرا ٿي سگهن ٿا ۽ قرارداد جي حمايت پاڪستان جي پوزيشن ۾ تبديلي جو تاثر ڏيندي

ليڪ دستاويزن موجب حنا رباني کر چيو آهي ته پاڪستان کي اولهه کي خوش ڪرڻ کان پاسو ڪرڻ گهرجي

پاڪستان جي آمريڪا سان اسٽريٽجڪ پارٽنرشپ قائم رکڻ جي خواهش چين سان اصل اسٽريٽجڪ پارٽنرشپ جي مڪمل فائدن جي قرباني ڏيندي

پاڪستاني اختيارين اهڙن دستاويزن تي ڪو به تبصرو ڪرڻ کان نابري واري آهي

اسلام آباد (م ڊ) وزيراعظم شهباز شريف ۽ پرڏيهي مملڪتي وزير حنا رباني کر ۽ هڪ مددگار جي پرڏيهي پاليسي معاملن بابت اهم ڳالهه جي رکاربنگ ليڪ ٿي وئي آهي.

ڊسکورڊ ليڪس دستاويزن ۾ وزيراعظم شهباز شريف ۽ حنا رباني کر جي آمريڪي پرويز الاهي کي جاچ ڪنڊڙ ادارن سان تعاون ڪرڻ گهرجي، اسحاق ڈار جو شاهه محمود کي جواب

اسلام آباد (م ڊ) نائي واري وزير اسحاق ڈار پي ٽي آءِ جي وائيس چيئرمين شاهه محمود قريشي کي چيو آهي ته پرويز الاهي کي به جاچ ادارن سان تعاون ڪرڻ گهرجي گذريل ڏينهن پاڪستان تحريڪ انصاف جي وائيس چيئرمين شاهه محمود قريشي ۽ نائي واري وزير اسحاق ڈار وچ ۾ ٽيليفون تي رابطو ٿيو جنهن دوران شاهه محمود /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 02

لاڳاپن تي ڳالهه ٻولهه امهون آئي آهي. آمريڪي اخبار واشنگٽن پوسٽ موجب

پاڪستاني وزيراعظم شهباز شريف جي گفتگو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 01

اسلام آباد: وزيراعظم شهباز شريف ۽ پرڏيهي مملڪتي وزير حنا رباني کر (فائيل فوٽو)

ڪچي ۾ 40 سالن جو گند آهي جنهن کي صاف ڪرڻ ۾ وقت لڳندو: آءِ جي سنڌ

شهيد اسان جو سرمايو آهن، سندن خاندان جي هر ممڪن مدد ڪئي ويندي، ڪشمور ڪنڊڪوٽ ڪانسواءِ سنڌ جي ٻين ضلعن ۾ امن امان جي صورتحال بهتر آهي : غلام نبي ميمڻ

ڪشمور ڪنڊڪوٽ ضلعي ۾ امن امان جا مسئلا آهن، مغوين جي بازيابي لاءِ قدم کنيا پيا وڃن، پوليس جو مورال بلند آهي

40زخمين سميت 200 کان وڌيڪ کي گرفتار ڪيو ويو، شهيد پوليس اهلڪارن جي خون سان انصاف ضرور ٿيندو، ڏوهارين کي بخش نه ڪنداسين

ڪشمور ڪنڊڪوٽ ضلعي ۾ امن امان جا مسئلا آهن، مغوين جي بازيابي لاءِ قدم کنيا پيا وڃن، پوليس جو مورال بلند آهي، ڪچي ۾ 40 سالن جو گند آهي جنهن کي صاف ڪرڻ ۾ وقت لڳندو

آءِ جي سنڌ گهوٽڪي جي ڪچي ۾ شهيد ٿيل اهلڪار ڪشور ڪمار جي والد سوڊيو مل اوڏ ۽ ٻين سان ڏک ونڊيو

آءِ جي سنڌ نئون ديرو ۾ شهيد اهلڪار ڪشور ڪمار جي وارثن سان تعزيت ڪئي، آءِ جي سنڌ غلام نبي ميمڻ نئون ديرو پهتو

نئون ديرو (رپورٽ) آءِ جي سنڌ غلام نبي ميمڻ ڇيو آهي ته ڪچي ۾ امن امان جي صورتحال بهتر نه آهي، ڪشمور ڪنڊڪوٽ ڪانسواءِ ٻين شهرن ۾ امن امان جي صورتحال بهتر آهيءِ جي سنڌ نئون ديرو ۾ شهيد اهلڪار ڪشور ڪمار جي وارثن سان تعزيت ڪئي، آءِ جي سنڌ غلام نبي ميمڻ نئون ديرو پهتوءِ جي سنڌ غلام نبي ميمڻ شهيد اهلڪار ڪشور ڪمار جي وارثن سان تعزيت ڪئي، /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 03

نئون ديرو: آءِ جي سنڌ غلام نبي ميمڻ شهيد اهلڪارن جي وارثن سان تعزيت بعد ميڊيا سان ڳالهائيندي

ڳالهين ۾ ناڪامي کان پوءِ پي ٽي آءِ جي نئين حڪمت عملي سامهون اچي وئي

اهو نٿو ٿي سگهي ته آئين کي ردي جو ٽڪڙو ۽ عوام کي ڪيڙا ماکوڙا سمجهيو وڃي : فواد چوڌري

تحريڪ جي شروعات سيالٽي لاهور، اسلام آباد ۽ پشاور ۾ ريلين سان ٿي شروع ڪئي ويندي

جيڪڏهن ڳالهين ۾ اڳيرائي نه ٿي ته هڪ تاريخي لانگ مارچ ٿيندو

اسلام آباد (م ڊ) تحريڪ انصاف آڳواڻ فواد چوڌري ڇيو آهي ته ڳالهين جي ڪاميابي چاهين ٿا. پر ناڪامي جي صورت ۾ حڪمت عملي جوڙي وئي آهي. سوشل ميڊيا تي جاري ڪيل بيان ۾ فواد چوڌري ڇيو آهي ته اهو نٿو ٿي سگهي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 05

شاهد خاقان اٽي اسڪيم ۾ ڪرپشن جا ثبوت ڏئي يا معافي گهري: پنجاب حڪومت

مفت اٽي اسڪيم ۾ هڪ پائي جي به ڪرپشن ناهي ٿي الزام لڳائيندڙن جي پنهنجي ساک مجروح ٿي آهي: عامر مير

اٽي واري اسڪيم پنجاب جي تاريخ جي ڪامياب ترين اسڪيم رهي. هن اسڪيم مان پنجاب جي 3 ڪروڙ مستحق ماڻهن فائدو ڪنيو

لاهور (م ڊ) پنجاب جي نگران حڪومت اٽي اسڪيم ۾ ڪرپشن جي الزام تي سخت رد عمل ڏيندي ڇيو آهي ته شاهد خاقان عباسي يا ته معذرت ڪري يا ثبوت ڏئي. رپورٽ موجب اطلاعات بابت نگران وزير عامر مير ڇيو آهي ته مفت اٽي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 07

لاهور: اطلاعات بابت نگران وزير عامر مير پريس ڪانفرنس ڪري رهيو آهي

صدر عارف علوي نيب ترميمي بل نظرثاني لاءِ ٻيهر پارليامينٽ ڏانهن اماڻي ڇڏيو

قومي احتساب آرڊيننس 1999ع ۾ پهريان ڪيل ترميم سپريم ڪورٽ ۾ هٽائي هيٺ آهي : صدر عارف علوي

بل ۽ وزيراعظم جي ايڊوائس ۾ هن پهلو جو حوالو ناهي ڏنو ويو

قومي احتساب آرڊيننس 1999ع ۾ وڌيڪ ترميم تي ٻيهر غور ڪرڻ گهرجي

وزيراعظم آئين جي آرٽيڪل 75 جي تحت بل توثيق جي لاءِ صدر عارف علوي ڏانهن اماڻيو هو

اسلام آباد (م ڊ) صدر ڈاڪٽر عارف علوي قومي احتساب ترميمي بل 2023 کي پارليامينٽ ڈانهن غور جي لاءِ ٻيهر اماڻي چڪا صدر عارف علوي بل آئين جي آرٽيڪل 75 ون بي جي تحت پارليامينٽ ڈانهن واپس اماڻي چڪا ڈاڪٽر عارف علوي چيو آهي ته قومي احتساب آرڊيننس 1999ع ۾ پهريان ڪيل ترميم سپريم ڪورٽ ۾ هٽائي هيٺ آهي. هن چيو ته بل ۽ وزيراعظم /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 04

اسلام آباد: صدر عارف علوي (فائيل فوٽو)

پنجاب جي نگران وڏي وزير پاران چوڌري شجاعت حسين جي گهر تي پوليس چاپي تي افسوس ظاهر

لاهور (م ڊ) پنجاب جي نگران وڏي وزير محسن نقوي چوڌري شجاعت حسين جي گهر تي پوليس چاپي تي افسوس جو اظهار ڪيو آهي. محسن نقوي پنهنجي بيان ۾ چيو آهي ته پوليس پرويز الاهي کي گرفتار ڪرڻ لاءِ وئي ۽ چوڌري شجاعت حسين جي گهر تي چاپو هنيو. جيڪو افسوسناڪ واقعو آهي. هن وڌيڪ چيو ته پوليس /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 06

سنڌ جي مختلف شهرن ۾ ٿئين ڏينهن ۾ وسڪارو، مواصلاتي نظام درهم برهم

ڪنڊڪوٽ، رتوديرو، مديجي، ڊوروءِ ناروءِ ٻين علاقن ۾ ۽ برسات پئي، مواصلاتي نظام درهم برهم ٿي ويو

بلوچستان جي مختلف علاقن ۾ وسڪارن ۽ ٻوڏ جي وهڪرن ۾ 5 ڇٽا فوت ٿي ويا

خضدار ۾ 2 ڇٽا، مچ، لسٻيلاءِ ڪيچ ۾ ۽ هڪ هڪ ڇٽو فوت ٿي ويو : پي ڊي ايم اي بلوچستان

حيدرآباد (نمائندن وٽان) سنڌ جي مختلف شهرن ۾ ٿئين ڏينهن ۽ وسڪارو جاري، مليئر ضلعي جي مختلف علاقن ۾ وقفي وقفي سان برسات جاري آهي گلشن حديد، پيرپ، گڪهر، قائد آباد ۽ پرياسي جي علاقن ۾ وسڪارو، ڪنڊڪوٽ، رتوديرو، مديجي، ڊوروءِ ناروءِ ٻين علاقن ۾ ۽ برسات پئي، مواصلاتي نظام درهم برهم ٿي ويو بلوچستان جي مختلف علاقن ۾ وسڪارن ۽ ٻوڏ جي وهڪرن ۾ 5 ڇٽا فوت ٿي ويا، پي ڊي ايم اي بلوچستان جو چوڻ آهي ته خضدار ۾ 2 ڇٽا، مچ، لسٻيلاءِ ڪيچ ۾ ۽ هڪ هڪ ڇٽو فوت /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 10

ڪراچي جي ڪيترن ئي علاقن ۾ تيز برسات، موسم خوشگوار ٿي ويو

ڪلفٽن، لياقت آباد، ناظم آباد، نارٿ ناظم آباد، شاهراهه فيصل، محمد علي سوسائٽي سميت پرياسي وارن علاقن ۾ برسات رکارڊ ڪئي وئي

ڪجهه وقت تائين وڃوليءِ ۾ تيز برسات جو امڪان آهي، برسات جو سلسلو 1 کان 2 ڪلاڪن تائين جاري رهي سگهي ٿو : موسميات ڪاتو

ڪراچي ۾ تيز برسات کان پوءِ گرمي جو زور ٻ ٽٽي ويو آهي جڏهن ته موسم ٻ خوشگوار ٿي ويو آهي

ڪراچي (م ڊ) ڪراچي جي ڪيترن ئي علاقن ۾ تيز برسات کان پوءِ موسم خوشگوار ٿي ويو، شهيد پوليس اهلڪارن جي خون سان انصاف ضرور ٿيندو، ڏوهارين کي بخش نه ڪنداسين ويو گلشن اقبال، نيپا چورنگي ۽ گلستان جوهر جي مختلف علاقن ۾ ٻ تيز برسات پئي. ان کان علاوه ڪلفٽن، لياقت آباد، ناظم آباد، نارٿ ناظم /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 09

حڪومت جي ڳالهين لاءِ نيت سڃي نه پئي لڳي: اسد عمر

جيستائين اهڙو معاهدو نه ٿيندو جنهن تي سڀ متفق هجن ملڪ ترقي نٿو ڪري سگهي

آدمشماري تي سنڌي کي متفق ٿيٽو پوندو، هو ان داستان سان اليڪشن ۾ ويندو

پرويز الاهي جي گهر تي حملو ڪيو ويو، علي امين گنڈاپور پرتشدد ٿي رهيو آهي

ڪراچي (رپورٽر) پاڪستان تحريڪ انصاف جي آگواڻ اسد عمر جو چوڻ آهي ته حڪومت ڳالهين ۾ سڃي نيت نه ڏيکاري. ڪراچي ۾ ميڊيا سان ڳالهائيندي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 12

تحريڪ انصاف آگواڻ اسد عمر (فائيل فوٽو)

ڪراچي: ڪار جي ڊگي مان 2 ڇڻن جا لاش هٿ

پوليس پاران تلاشي کان پوءِ ڪار جي ڊگي مان ٻن ڇڻن جا لاش هٿ ڪيا ويا

فرٽ ٽيلن جا ساٿي لاشن کي ٽڪاٽي لڳائڻ وڃي رهيا هئا ته ڪين روڪيو ويو : پوليس

ڪراچي (م ڊ) ڪراچي جي علاقي گلشن حديد ۾ هڪ ڪار جي ڊگي مان 2 ڇڻن جا لاش هٿ ٿيا آهن. پوليس مرحب بن قاسر ٽائي جي حد ۾ پوليس /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 15

گمبٽ ۾ زميني تڪرار تان هٿياربندن جي فائرنگ، 2 ڇٽا قتل

ٻهارو ٽائي جي حد ۾ زميني تڪرار تان مبينا گولين لڳڻ سبب ناري زينت سميت ۽ نوجوان ذوالفقار کهڙو قتل ٿي ويا

2 ڪلاڪن کان پوءِ ٻهارو پوليس واقعي واري هنڌ پهتي، جنهن لاش پوسٽ مارٽم لاءِ اسپتال منتقل ڪري ڇڏيو

ذوالفقار زمين تي ويل هو جتي هٿياربندن حملو ڪري فائرنگ ڪئي : وارث

گمبٽ (رپورٽر) گمبٽ ويجهو ٻهارو ٽائي جي حد ۾ زميني تڪرار تان مبينا گولين لڳڻ سبب ناري زينت سميت ۽ نوجوان ذوالفقار کهڙو قتل ٿي ويا. وارث برادري جي ماڻهن مٿان قتل جو الزام مڙهي چڏيو ڳوٺ بادل کهڙو ۾ 35 سالن جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 16

گمبٽ: زميني تڪرار تان قتل ٿي ويل عورت جا وارث اسپتال ۾ ٻيئل آهن

ميٽرڪ بورڊ نائين جماعت جا ايڊمٽ ڪارڊ آن لائن جاري ڪرڻ جو اعلان ڪري چڏيو

ڪراچي (م ڊ) ميٽرڪ بورڊ نائين جماعت جا ايڊمٽ ڪارڊ آن لائن جاري ڪرڻ جو اعلان ڪري چڏيو. اسڪول انتظاميا پنهنجي شاگردن ۽ شاگردياٽين جا ايڊمٽ ڪارڊ پاڻ ڊائون لوڊ ڪري سگهي ٿي. ثانوي تعليمي بورڊ ڪراچي جي چيئرمين سيد شرف علي شاهه جي هدايت ٿي امتحانن جي ناظر حبيب الله سهاڪ سيني بورڊن سان جوڙيل گورنمينٽ ۽ پرائيويٽ اسڪولن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 21

پي ايف يو جي صحافين جي حقن لاءِ پهرين مئي کان احتجاجي تحريڪ جو اعلان ڪري چڏيو

3 مئي صحافين جي عالمي ڏينهن تي ملڪ گير تحريڪ هلائي ويندي : افضل بٽ

اخباري ملازمن جيان اليڪٽرانڪ ميڊيا ورڪرز جي لاءِ به قانون بٽجندو

اسلام آباد (م ڊ) پاڪستان فيڊرل يونين آف جرنلسٽ (پي ايف يو جي) صحافين جي حقن لاءِ پهرين مئي کان سڄي ملڪ ۾ احتجاجي تحريڪ هلائڻ جو اعلان ڪري چڏيو آهي. (پي ايف يو جي) جي فيڊرل ايگزيڪٽو ڪائونسل ايڪشن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 22

جيڪب آباد: ڏاڙيل ٽن پوليس اهلڪارن کي اغوا ڪري ويا، وڊيو سوشل ميڊيا تي وائرل

بلوچستان واسي فرقان کي اسان اغوا نه ڪيو آهي، پوليس اسان جي عورتن کي بي گناهه ڪنيي ڪٽي وئي : ڏاڙيل منو شاهه

ڏاڙيلن شام تائين عورتن جي آزادي جو مطالبو ڪري چڏيو ٻئي صوت ۾ اهلڪارن کي قتل ڪرن جو ڌمڪيون پڻ ڏنيون ويون

ڏاڙيلن پوليس اهلڪارن کي رات ديرسان مولاداد ٽاٽي جي حد بابل چوڪي تان اغوا ڪيو هو : ذريعا

جيڪب آباد (م ڊ) مولاداد ٽاٽي جي حد مان الدين دين ڪوسر کي اغوا ڪرڻ بعد سندن مٿان نشدد ڪرڻ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 25

رمضان ۾ غريب ماڻهن کي مفت اٽو ايمانداري ۽ شفافيت سان مهيا ڪيو ويو آهي : مريم اورنگزيب

اسلام آباد (م ڊ) سنڌ سماءِ واري ڪانيءِ جي وزير مريم اورنگزيب آڳوڻي وزيراعظم شاهد خاقان عباسي جي بيان تي ردعمل ڏنو آهي. هن چيو ته رمضان ۾ غريب ماڻهن کي مفت اٽو ايمانداري ۽ شفافيت سان مهيا ڪيو ويو آهي. مريم اورنگزيب /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 27

اڄ دنيا جي 80 ملڪن ۾ مزدورن جو عالمي ڏينهن ملهايو پيو وڃي: وقار مهدي

پاڪستان سرفهرست آهي ۽ شڪاگو جي شهيدن کي خراج عقيدت پيش ڪجي ٿو

ليبر پاليسي شهيد ذوالفقار علي ٻٽي جي پهرين عوامي جمهوري حڪومت ۾ 1972ع ۾ شروع ٿي

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي وڏي وزير جي خاص مددگار سينيٽر وقار مهدي پهرين مئي مزدورن جي عالمي ڏينهن جي حوالي سان ريلي ڪڍڻ جي اعلان ڪرڻ ۾ پيغام ۾ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 26

مليئر ۾ نوجوان فارم هائوس مالڪ هٿان قتل، جوابدار گرفتار

نجي فارم هائوس ۾ فارم هائوس جي مالڪ جي فائرنگ جي نتيجي ۾ 20 ورهين جو نوجوان زبير جوڪيو گولي لڳڻ سبب قتل ٿي ويو

فارم هائوس مالڪ واقعي کي لڪائڻ لاءِ نوجوان جي پي ءِ ياسين جوڪيو کي فون ڪري ٻڌايو ته نوجوان جورن جي فائرنگ ۾ زخمي ٿيو آهي

نوجوان جي وارثن پهچي ڪيس اسپتال منتقل ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي ته هو رستي ۾ ئي فوت ٿي ويو

مليئر (رپورٽر) مليئر جي علاقي ميمڻ گوٺ ٽائي جي حد ۾ ملوٽي 8 نمبر ريجهو واقع نجي فارم هائوس ۾ فارم هائوس جي مالڪ جي فائرنگ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 13

مليئر: هائوس مالڪ جي فائرنگ ۾ مارجي ويل زبير جوڪيو

بجيٽ ۾ دڪاندارن تي ٽيڪس هٽڻ جو فيصلو

وفاقي بجيٽ ۾ 20 لک دڪاندارن تي ٽيڪس هٽڻ جو اعلان ڪيو ويندو

ناٽي وزارت ايف بي آر عملدارن سان مشاورت ۾ ڪندي

اسلام آباد (م ڊ) اينڊ مالي سال 2023_24 جي وفاقي بجيٽ ۾ دڪاندارن تي ٽيڪس لاڳو ڪرڻ جو فيصلو ڪيو ويو آهي ناٽي واري وفاقي وزير /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 14

ڪراچي ۾ 3 ماڙ رهائشي عمارت کي باهه، 7 ڇٽا سڙي زخمي

لياقت آباد 10 نمبر ۾ 3 ماڙ رهائشي عمارت جي ٿئين فلور تي شارٽ سرڪٽ سبب باهه لڳي

باهه جي اطلاع ملندي ئي فائر برگيڊ جي ٻن گاڏين پهچي باهه تي ضابطو آڻي ورتو

زخمين جي سڃاڻپ سليم، امبرين، حفظ، مريم، سفيان، ارم فاطمه ۽ ماهنور جي نالن سان ٿي

ڪراچي (م ڊ) ڪراچي ۾ لياقت آباد 10 نمبر ۾ 3 ماڙ رهائشي عمارت جي ٿئين فلور تي باهه لڳي ڳڻي جنهن جي نتيجي ۾ مڙس، زال ۽ 3 ٻار سميت 7 ڇٽا زخمي ٿي پيا. فائر برگيڊ عملو موقعي تي پهچي باهه تي ضابطو آڻي ورتو. زخمين جي سڃاڻپ سليم، امبرين، حفظ، مريم، سفيان، ارم فاطمه ۽ ماهنور جي نالن سان ٿي موجب لياقت آباد 10 نمبر ۾ 3 ماڙ رهائشي عمارت جي ٿئين فلور تي باهه لڳڻ جا سبب معلوم ڪرڻ لاءِ تحقيقات جاري آهن. /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 18

ڪراچي: لياقت آباد ۾ رهائشي عمارت ۾ لڳل باهه کي فائر برگيڊ عملو وسائي رهيو آهي

ڪراچي جي مختلف علاقن ۾ وسڪارو، مواصلاتي نظام درهم برهم

ڪنڊڪوٽ، رتوديرو، مديجي، ڊوروءِ ناروءِ ٻين علاقن ۾ ۽ برسات پئي، مواصلاتي نظام درهم برهم ٿي ويو

بلوچستان جي مختلف علاقن ۾ وسڪارن ۽ ٻوڏ جي وهڪرن ۾ 5 ڇٽا فوت ٿي ويا

خضدار ۾ 2 ڇٽا، مچ، لسٻيلاءِ ڪيچ ۾ ۽ هڪ هڪ ڇٽو فوت ٿي ويو : پي ڊي ايم اي بلوچستان

ڪراچي ۾ مينا ڪيبي گرڪيل عبدالحميد زهري جي بازيابي لاءِ ريلي ڪڍي وئي

وارثن، انساني حقن جي ڪارڪنن ۽ سول سوسائٽي جي نمائندن ريلي ڪڍي

ڏرٽي ۾ شريڪ عورتن ۽ ٻارڙن سميت مظاهرين ٻينرز ۽ پلي ڪارڊ کڻي شديد نعريبازي ڪئي

ڪراچي (رپورٽر) مزدورن جي عالمي ڏهاڙي "يوم مئي" جي حوالي سان جوائنٽ ايڪشن ڪميٽي جي سڏ تي مختلف پورهيت تنظيمن، انساني حقن جي ڪارڪنن، عورت مارچ، ٽرانس جينڈرس ۽ سول سوسائٽي نمائندن ريلي ڪڍي ۽ پرامن جلوس جي شڪل ۾ ڪراچي پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو. مظاهري ۾ صوبائي سينيٽر /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 28

ڪراچي ۾ مزدورن جي عالمي ڏهاڙي "يوم مئي" جي حوالي سان ريلي ڪڍي وئي

پورهيت تنظيمن، انساني حقن جي ڪارڪنن، عورت مارچ، ٽرانس جينڈرس ۽ سول سوسائٽي نمائندن ريلي ڪڍي

ڀهراڙي جي زرعي معيشت تي بي لغام ۽ غاصباڻي قبضي خلاف جدوجهد ڪري رهيا آهيون: اڳواڻ

ڪراچي (رپورٽر) مزدورن جي عالمي ڏهاڙي "يوم مئي" جي حوالي سان جوائنٽ ايڪشن ڪميٽي جي سڏ تي مختلف پورهيت تنظيمن، انساني حقن جي ڪارڪنن، عورت مارچ، ٽرانس جينڈرس ۽ سول سوسائٽي نمائندن ريلي ڪڍي ۽ پرامن جلوس جي شڪل ۾ ڪراچي پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو. مظاهري ۾ صوبائي سينيٽر ڪرمائي شيما /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 23

ڪچڪب آباد: ڏاڙيل هٿان اغوا ٿي ويل اهلڪار رائرل ٽيل وڊيو ۾ بازيابي لاءِ هٿ ٻڌي رهيا آهن

سنڌ جي ٽرانسپورٽ ڪاتي وارو سيڪريٽري رٽائر ٿي ويو

عبدالحليم شيخ ڪالهه رٽائرڊ ٿيو، سندس مان ۾ الوداعي تقريب رکي وئي

عبدالحليم شيخ عوامي سهولتن لاءِ بسون آڻڻ ۽ هلائڻ ۽ بهتري آڻڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪيو آهي

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي ٽرانسپورٽ ڪاتي جو سيڪريٽري عبدالحليم شيخ 30 اپريل تي رٽائرڊ ٿي ويو. ان سلسلي ۾ ٽرانسپورٽ ڪاتي جي آفيسرن ۽ عملي عبدالحليم شيخ جي رٽائرمينٽ تي سندس اعزاز ۾ الوداعي تقريب منعقد /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 24

ميانوالي: مملڪتي وزير فيصل ڪريم ڪنڊي اجتماعي شادين واري تقريب ۾ گهوٽن سان گڏ ٻيئل آهي

گهوٽڪي ۾ سان هٿياربندن هٿان 2 ڇٽا اغوا، فائرنگ ۾ 2 زخمي، هڪ بازياب

موٽر وي ايم نائن ويجهو گڏبولنڪ روڊ تي هٿياربندن گاڏي تي فائرنگ ڪري 2 ڇڻن کي اغوا ڪري ورتو

پوليس مقابلي بعد هڪ يرغمالي کي بازياب ڪرائي ورتو، ٻئي يرغمالي جي بازيابي لاءِ پوليس ڪارروائي جاري رکي

گڏبولنڪ روڊ تي ڪشمور ڏانهن ويندڙ ڪير سپلائي جي گاڏي مان قرلٽ 4 ڇڻن کي اغوا ڪري ويا : پوليس

گهوٽڪي (ن س) ضلعي گهوٽڪي جي تعلقي هٿياربندن گاڏي تي فائرنگ ڪري 2 ڇڻن کي اغوا /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 29

تازو سوات ۾ ٽيل بم ڌماڪن ۽ دهشگردي خلاف مظاهرو ڪيو ويو

ڪراچي (رپورٽر) تازو سوات ۾ ٽيل بم ڌماڪن ۽ دهشگردي خلاف پشتون خواهه ملي عوامي پارٽي جي ڪارڪنن صوبائي صدر سليم خان ترين جي آگواڻي ۾ ڪراچي پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو. مظاهري ۾ صوبائي سينيٽر /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 28

ڪراچي ۾ مينا ڪيبي گرڪيل عبدالحميد زهري جي بازيابي لاءِ ريلي ڪڍي وئي

وارثن، انساني حقن جي ڪارڪنن ۽ سول سوسائٽي جي نمائندن ريلي ڪڍي

ڏرٽي ۾ شريڪ عورتن ۽ ٻارڙن سميت مظاهرين ٻينرز ۽ پلي ڪارڊ کڻي شديد نعريبازي ڪئي

ڪراچي (رپورٽر) گذريل ٻن سالن کان رياستي ادارن پاران مبينا ڪيبي گرڪيل عبدالحميد زهري جي بازيابي لاءِ سنڊس وارثن، انساني حقن جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 30

پي آءِ اي جي بورڊ آف ڊائريڪٽرز جو اجلاس 5 مئي تي طلب

پي آءِ اي جو سالياڻو اجلاس 2022ع جي آڊٽ مڪمل نه ٿيڻ سبب ملتوي ٿيو : اختيارين

انتظاميا ايس اي سي پي کي اجلاس هڪ مهينو دير سان طلب ڪيو هو

ڪراچي (رپورٽر) پي آءِ اي جي بورڊ آف ڊائريڪٽرز جو اجلاس 5 مئي تي طلب ڪيو ويو آهي پي آءِ اي عملدارن موجب بورڊ آف ڊائريڪٽرز جو اجلاس ايندڙ هفتي ڪراچي هيڊ آفيس ۾ ٿيندو. اختيارين موجب پي آءِ اي جو سالياڻو اجلاس /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 19

چوڌري پرويز الاهي خلاف هڪ ٻيو ڪيس داخل

اينٽي ڪرپشن گوجرانوالا پنهنجي شڪايت ۾ چوڌري پرويز الاهي خلاف ڪيس داخل ڪيو

چوڌري پرويز الاهي ترقياتي اسڪيم جي ٽيڪي لاءِ 2 ارب روپيا رشوت ورتي

لاهور (م ڊ) پنجاب جي وڏي وزير چوڌري پرويز الاهي خلاف هڪ ٻيو ڪيس داخل ڪيو ويو آهي. اينٽي ڪرپشن گوجرانوالا پنهنجي شڪايت ۾ چوڌري /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 11

اسلام آباد: ناٽي واري وفاقي وزير اسحاق ڈار سان ايراني سفير ملاقات ڪري رهيو آهي

ڪراچي: 2 مبينا تيل چور مارجي ويا، 3 ساٿي گرفتار

جوابدار ڪراچي ڪان ايندڙ آئل ٽائين تي ڪلپ لڳائي رهيا هئا ته زمين هيٺ دٻجي فوت ٿي ويو

جوابدار گودام اندر سرنگهه مان سرڪاري تيل چوري ڪري رهيا هئا : پوليس

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي جي علاقي بن قاسر ٽائون ۾ 2 ڇٽا زمين ۾ دٻجي ويا، جن جا لاش اسپتال منتقل ڪيا ويا آهن. پوليس اختيارين /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 17

پي آءِ اي جي بورڊ آف ڊائريڪٽرز جو اجلاس 5 مئي تي طلب

پي آءِ اي جو سالياڻو اجلاس 2022ع جي آڊٽ مڪمل نه ٿيڻ سبب ملتوي ٿيو : اختيارين

انتظاميا ايس اي سي پي کي اجلاس هڪ مهينو دير سان طلب ڪيو هو

ڪراچي (رپورٽر) پي آءِ اي جي بورڊ آف ڊائريڪٽرز جو اجلاس 5 مئي تي طلب ڪيو ويو آهي پي آءِ اي عملدارن موجب بورڊ آف ڊائريڪٽرز جو اجلاس ايندڙ هفتي ڪراچي هيڊ آفيس ۾ ٿيندو. اختيارين موجب پي آءِ اي جو سالياڻو اجلاس /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 19

جيڪب آباد: ڏاڙيل ٽن پوليس اهلڪارن کي اغوا ڪري ويا، وڊيو سوشل ميڊيا تي وائرل

بلوچستان واسي فرقان کي اسان اغوا نه ڪيو آهي، پوليس اسان جي عورتن کي بي گناهه ڪنيي ڪٽي وئي : ڏاڙيل منو شاهه

ڏاڙيلن شام تائين عورتن جي آزادي جو مطالبو ڪري چڏيو ٻئي صوت ۾ اهلڪارن کي قتل ڪرن جو ڌمڪيون پڻ ڏنيون ويون

ڏاڙيلن پوليس اهلڪارن کي رات ديرسان مولاداد ٽاٽي جي حد بابل چوڪي تان اغوا ڪيو هو : ذريعا

جيڪب آباد (م ڊ) مولاداد ٽاٽي جي حد مان الدين دين ڪوسر کي اغوا ڪرڻ بعد سندن مٿان نشدد ڪرڻ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 25

اڄ دنيا جي 80 ملڪن ۾ مزدورن جو عالمي ڏينهن ملهايو پيو وڃي: وقار مهدي

پاڪستان سرفهرست آهي ۽ شڪاگو جي شهيدن کي خراج عقيدت پيش ڪجي ٿو

ليبر پاليسي شهيد ذوالفقار علي ٻٽي جي پهرين عوامي جمهوري حڪومت ۾ 1972ع ۾ شروع ٿي

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي وڏي وزير جي خاص مددگار سينيٽر وقار مهدي پهرين مئي مزدورن جي عالمي ڏينهن جي حوالي سان پيغام ۾ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 26

غوثپور پرسان جمال ڏوري واري علاقي مان اڻ اغوا ٿيل 4 ڄڻن کي پوليس بازياب نه ڪرائي سگهي

نجي ٽي وي جي ڪيمرا مين سڄڻ ميراڻي الله ڏنو-حاجي خدابخش. ٽانوري. نوردين بهلڪاڻي بدستور قيد

سڄڻ ميراڻي جي امڙ مسمات سورٺ خاتون ۽ ماسي مجيدا خاتون پاران ڏاڙيلن کي پاڪ ڪتاب جا واسطا ڏنا

مغوي سڄڻ ميراڻي ۽ سندن جي دوستن کي ڏوهارين جي چنبي مان آزاد ڪرائي ڇڏڻي ختم ڪئي وڃي: مظاهرين

غوثپور (عبدالنبي ملڪ) غوثپور چار ڏينهن اڳ جمال ڏوري واري علاقي مان اڻ ڄاتل هٿياربندن هٽان اغوا ٿيل نجي ٽي وي جي ڪيمرا مين سڄڻ ميراڻي الله ڏنو حاجي خدابخش. ٽانوري. نوردين بهلڪاڻي کي ڪشمور ضلعي جي پوليس /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 01

غوثپور پرسان جمال ڏوري واري علاقي مان اڻ اغوا ٿيل 4 ڄڻن کي پوليس بازياب نه ڪرائي سگهي، وارث احتجاج ڪيو پيو رڄي ڪندي

تندو محمد خان ۾ ايس ايڇ او شيخ پرڪيو آدم خشڪ بدلي، نئون آفيسر مقرر

تندو محمد خان (رپورٽ: مظفر علي بروهي) ايس ايڇ او شيخ پرڪيو آدم خشڪ بدلي ايس ايڇ او ارشاد شاهائي شيخ پرڪيو ايس ايڇ او مقدر ارشادشاهائي چارج سنڀالينديءِ شيخ پرڪيو حد اندرمنشيات فروشن خلاف ٽائي جي عملي منشيات فروشن خلاف هدايتون جاري ڪري چڏيون اٿي جي سنڌ ڊي اٿي جي سنڌ ايس ايس پي ڊي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 06

موٽروي پوليس سکر سيڪٽر طرفان عيد جي موقعي تي مسافرن کان واڌو واپس ڪرايو ويو

ٽرانسپورٽرن خلاف سخت ڪارروائي ڪندي، واڌو ورتل لکين روپيا مسافرن کي واپس ڪرايا

گهر ويندڙ مسافرن کي ٽرانسپورٽرن کان واڌو ورتل ڪرايا واپس ڪرائڻ خلاف ڪارروائيون ڪيون

سکر(رپورٽ:امداد علي گل ڪلوڙ) موٽروي پوليس سکر سيڪٽر طرفان عيد جي موقعي تي مسافرن کان واڌو ڪرايو وصول ڪندڙ ٽرانسپورٽرن خلاف سخت ڪارروائي ڪندي، واڌو ورتل لکين روپيا مسافرن کي واپس ڪرايا آهن ايس پي موٽروي زاهد نذير وراڻ تفصيل مرحب اٿي جي موٽروي سلطان احمد خواجا ۽ ڊي اٿي جي موٽروي سنڌ جاويد علي مهر جي خاص هدايتن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 07

سنڌي ادبي سنگت جي اڳوڻي مرڪزي سيڪريٽري جنرل جي گرفتاري خلاف احتجاج

تندي محمد خان ۾ سنڌي ادبي سنگت جي مرڪزي خزانچي اعظم پٽي جي اڳواڻي ۾ ريلي

عاشق علي ڳاهو، ايياز سولنگي، قومپرست اڳواڻ جاويد هاليپوٽو ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ مظاهرو ڪيو ويو

قلمڪارن سميت سنڌ جي هر اهم اجتماعي مسئلي تي سموري سنڌ ۾ متحرڪ ڪردار ادا ڪيو آهي: اعظم پٽي

تندو محمد خان (رپورٽ:مظفر علي بروهي) سنڌي ادبي سنگت جي اڳوڻي مرڪزي سيڪريٽريفد جنرل فقير پريل ڊاهو ۽ سندس ڏڪڻفرزند جي اغواءِ ڏڪڻڏڪڻڏڪڻ تشدد ۾ ملوث ڪردارن کي فوري طور گرفتار ڪري ڪيفر ڪردار نائين بهڄائڻ واري مطالبي تحت سنڌي ادبي سنگت جي مرڪزي خزانچي اعظم /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 10

تندو محمد خان: سنڌي ادبي سنگت جي اڳوڻي مرڪزي سيڪريٽري جنرل جي گرفتاري خلاف احتجاج ڪيو پيو رڄي

عمران خان کارڪن کي ڊال بٽائي گرفتار ٽيڻ کان بچي رهيو آهي: زاهد حسين شاه بخاري

سکر(رپورٽر) پاڪستان پيپلز پارٽي سکر جي جيالي ورڪر سيد زاهد حسين شاه بخاري چيو آهي ته عمران خان ڊليو ليبر ناهي گرفتاري جي خوف کان کارڪن کي ڊال بٽائي گرفتار ٽيڻ کان بچي رهيو آهي عمران خان ملڪ ۾ انتشار واري سياست ڪري ملڪ ۽ عوام کي وڏو نقصان پهچائي پيو ليڊر گرفتارين کان ناهن ڇنڊا /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 15

بختاور ڪيڊٽ ڪاليج ۾ والدين سان تعارفي گڏجاڻي، ثقافتي ڪارنر پڻ لڳايو ويو

ڪاليج ۾ آرٽ ۽ سائنس جو نمائشي ميلو لڳايو ويو ۽ نمائش ۾ ثقافتي ڪارنر پڻ لڳايو ويو هو

والدين سان گڏ ڪيڊٽ ڪاليج جي وائيس پرنسپل، ڪو آرڊينيٽر ۽ چيف وارڊن پڻ موجود هيون.

نواب شاه (رپورٽ آءِ سي ڏاهري) "بختاور ڪيڊٽ ڪاليج ۾ والدين سان تعارفي گڏجاڻي" بختاور ڪيڊٽ ڪاليج فار گرلس شهيد بينظيرآباد جيڪرنيائين جو ايشيا ۾ پهرين ڪاليج آهي جنهن ۾ ستين بيچ لاءِ انٽري ٽيسٽ سال 2023 ۾ ورتي وئي هئي. انهن والدين لاءِ 30 اپريل 2023 تي تعارفي گڏجاڻي منعقد ڪئي وئي. ڪاليج جا انتظاميا ان موقعي تي والدين لاءِ جيڪا گڏجاڻي رکي نهايت منفرد هئي. ان سلسلي ۾ ڪاليج ۾ آرٽ ۽ سائنس جر سائنس /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 16

ٽنڈو محمد خان جي ملاکاتيار ۾ سنڌو دريا جي ٻنڌن تي بيٽل پائي جي ڪاڌ شروع

فوري طور پڇنگ شروع ڪرڻ لاءِ مرحليوار احتجاجي تحريڪ هلائڻ جو اعلان ڪري چڏيو

حاجي پور بند تان احتجاجي جلوس ڪڍي آبپاشي ڪاتي جي ملاکاتيار آفيس آڏو احتجاجي مظاهرو

لڳل ڪاڌ زمين کي هيٺيان کان ڪاٽ هٽي پائي پکي بند مان ڪچي واري بند تائين پهچي ويو آهي: مظاهرين

ٽنڈو محمد خان (رپورٽ:مظفر علي بروهي) ٽنڈو محمد خان جي ملاکاتيار ۾ سنڌو دريا جي ٻنڌن تي بيٽل پائي جي ڪاڌ شروع ڪرڻ ڪانپو رهواسي ڳوٺائين جو احتجاج . آبپاشي ڪاتي جي عملدارن کان فوري طور شروع ڪرڻ لاءِ مرحليوار احتجاجي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 20

ٽنڈو محمد خان جي ملاکاتيار ۾ جا آبادگار احتجاج ڪري رهيا آهن

آءِ جي غلام نبي ميمڻ بخشاپور پهچي ويو، شهيد اهلڪارن جي وارثن سان تعزيت

پوليس اهلڪار صابر علي ۽ حده ڏومڪي جي شهادت تي سندن جي وارثن سان تعزيت ڪئي

پوليس اهلڪار ڏوهارين جي خاتمي تائين پهنجي فرائضن کي سرانجام ڏيڻ لاءِ ثابت قدم آهن:آءِ جي

ڪنڊڪوٽ (رپورٽ:غالب بلوچ) آءِ جي سنڌ غلام /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 24

انصاف يوٿ ونگ حيدرآباد ڊويزن جا عهديدار تنظيمي دوري تي ٺٽي پهتا

عبيد خان سينيئر نائب صدر ايياز خان. عبدالغفار خان. پير رحمان جيلاني پهتا

تنظيمي ڍانچي ۽ عهدن بابت نوجوانن سان ملاقاتون ڪيون ۽ ڪائنس انٽرويو ورتا

ٺٽو (رپورٽ:جاويد لطيف ميمڻ) انصاف يوٿ ونگ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 25

عوامي پريس ڪلب مڪلي پاران صحافي حفيظ نهڙيو تي داخل ڪيس خلاف احتجاج

حفيظ نهڙيو تي داخل هٽ ٿوڪي ڪيس توڙي ٺٽو پوليس جي زيادتين خلاف مظاهرو ڪيو ويو

صحافين پڻ پرپور نموني شرڪت ڪري ڪين مڪمل حمايت جي يقين ڏهاني ڪرائي چڏي

صحافي تي داخل ڪيس ختم ڪري شهرين ۽ صحافين کي پوليس زيادتين مان نجات ڏياري وڃي

ٺٽو (رپورٽ:جاويد لطيف ميمڻ) عوامي پريس ڪلب ٺٽو جي ميمبر ۽ نوجوان صحافي حفيظ نهڙيو خلاف ايس ايڇ او ٺٽو پاران داخل هٽ ٿوڪي ڪيس توڙي پوليس جي زيادتين خلاف هڪ احتجاجي مظاهرو پريس ڪلب مڪلي تي عوامي پريس ڪلب جي صدر بلاول ڊوڪري پرسان ڳوٺ فتح محمد ڪسر ۾ استاد علي اصغر ڪسر جي لاڏاڻي تي مجلس ڊوڪري (رپورٽر) ڊوڪري پرسان ڳوٺ فتح محمد ڪسر ۾ استاد علي اصغر ڪسر امڙ پاءُ گلنار علي ڪسر ۽ سندس گهر واري جي وڇوڙي تي ڳوٺ فتح محمد ڪسر ۾ سندس امڙ پاءُ گلنار علي ڪسر ۽ گهر واري جي روح کي ثواب پهچائڻ خاطر مجلس عزا خيرات في سبيل الله جو اهتمام ڪيو جنهن سياسي سماجي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 33

ٺٽو: عوامي پريس ڪلب مڪلي پاران صحافي حفيظ نهڙيو تي داخل ڪيس خلاف احتجاج ڪيو پيو رڄي

لاڙ ۾ مورن ۽ ڪڪڙن ۾ وبائي بيماري پکڙجڻ کان پوءِ چوپائي مال ۾ وائرس ڦهلجڻ لڳو

پراسرار بيماري پاڻين جون نندون ڦٽائي ڇڏيون ڪيترائي ڏور مريا ويا ۽ ٻيا مبتلا ٿي ويا آهن

ڪڪڙ پالينڊڙ ماڻهن جي دانهن ڪوڪن جي باوجود انتظاميا کي تحرڪ نه ورتو آهي:مالوند اڳواڻ

متاثر ڳوٺن ۾ ٽيمون موڪلي بيمار جانورن جو علاج ڪري پاڻين مان بي چيني کي ختم ڪيو وڃي

بدين(رپورٽ مرتضيٰ ميمڻ) لاڙ ۾ مورن ۽ ڪڪڙن ۾ وبائي بيماري پکڙجڻ کان پوءِ چوپائي مال ۾ وائرس ڦهلجڻ لڳو پراسرار بيماري پاڻين جون نندون ڦٽائي ڇڏيون ڪيترائي ڏور مريا ويا ۽ ٻيا مبتلا ٿي ويا آهن بيمارين ۽ ترسان لڪندڙ ڳوٺن ۾ مورن ۾ بيماري تي اڃان ضابطو تہ آيو آهي ڪڪڙ پالينڊڙ ماڻهن جي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 34

پيدعيدن ۾ شاهه محمد تنيو ميڊيڪل سينٽر پاران غلام مصطفيٰ جي ايصال ثواب لاءِ ڪئمپ

هارن جي ماهر ڊاڪٽر باقر حسين لاشاري، هڏن جي ماهر پروفيسر ڊاڪٽر الهه نواز مريضن کي دوائون ڏنيون

ڊاڪٽر عبدالخالق عباسي، چمڙي جو ماهر ڊاڪٽر بدرالدين ابڙو، جنرل فزيشن ڊاڪٽر عطا حسين ۽ ٻيا شريڪ

اسان يونائيٽيڊ ميمڻ جماعت ۽ صادق فائونڊيشن کاهي ممن جا شڪرگذار آهيون: علاقائي واسين جون ڳالهيون

نوشهروفيروز(ڊ ر) شاهه محمد تنيو ميڊيڪل سينٽر پدعيدن پاران ڊاڪٽر غلام مصطفيٰ جي ايصال ثواب لاءِ هڪ ڏينهن جي مفت طبي ڪئمپ لڳائي ويئي جنهن ۾ هارن جي ماهر ڊاڪٽر باقر حسين لاشاري، هڏن جي ماهر پروفيسر /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 03

وارهه سماجي برايون جوا ۽ منشيات جا اڏا سرعام هلڻ لڳا نوجوان نسل جي زندگي داءُ تي لڳل

وارهه (رپورٽ:طالب حسين چانڊيو) وارهه سماجي برايون جوا ۽ منشيات جا اڏا سرعام هلڻ لڳا نوجوان نسل جي زندگي داءُ تي لڳل ڏرتي ڏڻي تحريڪ وارهه طرفان تعلقہ پريس ڪلب وارهه اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪري سخت نعريبازي ڪئي وئي جوا ۽ منشيات جا اڏا بند ڪرائي نوجوان نسل جي زندگي بچائي وڃي مطالبو ان مرڪزي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 05

پدعيدن ۾ شاهه محمد تنيو ميڊيڪل سينٽر پاران غلام مصطفيٰ جي ايصال ثواب لاءِ ڪئمپ جو ڏيک

يوٽيلٽي اسٽور تاروشاه شهر ۽ آس پاس جي عوام لاءِ بي لاپ بٽيل

اٽو، ڪنڊ، گيهه، دالين ۽ پيو ڪاڏ خوراڪ جو سامان دڪانن تي وڪرو ٽيڻ لڳو

اسٽور انچارج وحيد مستوئي خلاف سخت قانوني ڪارروائي ڪئي وڃي:ساڃاهه وند

تاروشاه (رپورٽ:راشد علي ميمڻ) يوٽيلٽي اسٽور تاروشاه شهر ۽ آس پاس جي عوام لاءِ بي لاپ بٽيل يوٽيلٽي اسٽور انچارج اسٽور کي تالا لڳائي چڙيا ، اٽو ، ڪنڊ ، گيهه ، دالين ۽ پيو ڪاڏ خوراڪ جو سامان دڪانن تي وڪرو ، عوام سستي سرڪاري سامان لاءِ پريشان ماڻهن جون دانهون يوٽيلٽي اسٽور پٿا /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 08

تندو محمد خان پرسان ڳوٺ ڪرڙ ڳاهو جي درجنين ڳوٺاڻن پاران احتجاجي مظاهرو

ڳوٺاڻن علي محمد ڳاهو، غلام محمد ڳاهو، علي نواز ڳاهو ۽ ٻين پاران احتجاج ڪيو

گرفتاري جي آڙ ۾ پوليس روزاني چڙهايون ڪري ڳوٺاڻن جو جئين جنجال ڪري ڇڏيو:مظاهرين

حراسان ڪرڙ روز جو معمول بٽيل آهي جنهن جي ڪري ڳوٺاڻا سخت پريشانين ۾ مبتلا ٿي ويا آهن

تندومحمدخان (رپورٽ:مظفر علي بروهي) تندومحمدخان پرسان ڳوٺ ڪرڙ ڳاهو جي درجنين ڳوٺاڻن علي محمد ڳاهو ، غلام محمد ڳاهو، علي نواز ڳاهو ۽ ٻين ميڊيا آڏو احتجاجي مظاهرو ڪندي نعريبازي ڪئي ان مرڪزي ڳوٺاڻن پرسان ڳوٺ ڪرڙ ڳاهو جي زيادتين خلاف دانهينديءِ پڌايو ته اسان جي ڳوٺ جي هڪ ڏڙهاري نالي زاهد ڳاهو جي آڙ ۾ پوليس /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 11

شڪارپور ۾ جشن عيد فيملي فيسٽيول منعقد. ساڃاهه وندن پاران شرڪت

شڪارپور (رپورٽ: عبدالخالق سومرو) شڪارپور ۾ جشن عيد فيملي فيسٽيول جو انعقاد ڪيو ويو. تفصيل موجب شهرين کي نفريح مهيا ڪرڻ ۽ عيد خوشين لاءِ شڪارپور جي نوجوان سماجي اڳواڻ عمير شيخ پاران شڪارپور جي گنيش پارڪ ۾ ڏهه روزا جشن عيد فيملي فيسٽيول جو انعقاد ڪيو ويو. جنهن ۾ شهرين /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 13

تندومحمدخان پرسان ڳوٺ ڪرڙ ڳاهو جي درجنين ڳوٺاڻن پاران احتجاجي مظاهرو ڪيو پيو رڄي

ڪنڊڪوٽ ويجهو ڪارنهن الزام هيٺ نوجوان تردب علي کي سر قتل

بي سيڪشن ٽاڻي جي حد ۾ نوجوان جي قتل بعد ناري کي به مارڻ جا اطلاع

جوابدار گهر خالي ڪري فرار ٿي ويا آهن. معاملي جي جاچ ڪري رهيا آهيون:پوليس

ڪنڊڪوٽ (امداد بنگلواڻي) ڪنڊڪوٽ ويجهو ڪارنهن الزام هيٺ نوجوان تردب علي کي سر قتل. قتل ٿيل نوجوان بعد ناري کي به مارڻ جا اطلاع مليا آهن. بي سيڪشن ٽاڻي جي حد ۾ نوجوان جي قتل بعد ناري کي به مارڻ جا اطلاع آهن. ان /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 02

گلاب لغاري پرسان گورنمينٽ هاءِ اسڪول جو استاد محمد ملوڪ رند رٽائرڈ

سائين محمد ملوڪ رند اسڪول جي مسترول تي آخري صحيح ڪئي،الوداعي پيٽا

اسڪول جي سيني معزز استادن ۽ شاگردن سائين کي اجرڪون ۽ گلن جا هار پارايا

گلاب لغاري (رپورٽ: گلزار لغاري) گلاب لغاري لوڙجن سي لهن.!!! هن سندر سنسار ۾ جن انسانن پنهنجي حياتي همت، محنت، مشقت ۽ پوهڻي جي نڊر ڪئي، انهن معاشري ۾ وڏو مان ۽ مرتبو ماڻيو آهي.! اهڙن محنت ڪش ماڻهن ۽ عظيم /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 04

گلاب لغاري پرسان گورنمينٽ هاءِ اسڪول جو استاد محمد ملوڪ رند رٽائرڈ، تقريب جو ڏيک

سکر ٽاڻي جي اي سيڪشن پوليس جو سماجي برائين خلاف گرينڈ آپريشن

مختلف علاقن ۾ ڪارروايون، 8 ڄڻا گرفتار،پان پراگ-گٽڪو-ماوا-پنگ هٽ ڪيا ويا

ايڇ او طاهر علي ڊاهو پوليس ٽيم سان گڏ ٽاڻي حد جي مختلف علاقن ۾ ڪارروايون ڪيون

سکر(رپورٽ. امداد علي گل ڪلوڙ) سکر ٽاڻي جي اي سيڪشن پوليس جو سماجي برائين خلاف گرينڈ آپريشن، مختلف علاقن ۾ ڪارروايون، 8 ڄڻا /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 09

بدين ۾ پاڻي آهستي نڪرڻ جي ڪري سر نالي ۾ وڏو ڇاڪاڻ پيدا ٿي ويو

سسٽم جي آر ڊي 83 کي پي او ڊي واري سينگاري پل جو اڌ حصو تعميرات دوران بند

وڏو ڇاڪاڻ پيدا ٿي ويو آهي ۽ ڪنهن به وقت بند ٽٽڻ جي ڪري نقصان ٿيڻ جا امڪان آهن

بدين (رپورٽ:مرتضي ميمڻ) ايل بي او ڊي جو پاڻي سمند ۾ وڃڻ کان روڪڻ لاءِ شڪور ڏنڊ واري رستي تي عالمي بينڪ پاڪستان ۽ پارت ۾ تڪرار کان پوءِ ايل بي او ڊي جو خرچ تبديل ڪري ناهيل ڪي پي او ڊي ڪيڊ پٽيجي آئوٽ فال ڊرين /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 12

عوامي تحريڪ تعلقي جهڏي جو اجلاس، اهم معاملن تي غور ويچار ڪيو ويو

ضلعي جي نمائندگي مختيار خاصخيلي ڪئي. اجلاس ۾ مختلف فيصلا ڪيا ويا

ايڊووڪيٽ ممتاز ڪوسو ايڊووڪيٽ لياقت ميمڻ نور محمد ڪوسو ماما اشرف رند شريڪ ٿيا

جهڏو (رپورٽ:ممتاز جوٽيجو) عوامي تحريڪ تعلقي جهڏي جو اجلاس ايڊووڪيٽ اياز ڪلوڙي جي صدارت ۾ ٿيل ضلعي جي نمائندگي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 14

جهڏو: عوامي تحريڪ تعلقي جهڏي جو اجلاس، اهم معاملن تي غور ويچار ڪيو ويو

اصحابن جو ذڪر ڪرڻ ۽ دشمن جي نشاندهي ڪرڻ ضروري آهي: مولانا اورنگزيب فاروقي

نبي ڪريم صلي الله عليه وآله وسلم ان جي اصحاب سڳورا الله تعالىٰ طرفان انعام ڏنو ويو

الله انهن ماڻهن جو رستو ڏيکارين جن تي انعام ڪيا ويا ، سڌو رستو اصحابن جو رستو آهي

سکر (بيورورپورٽ) سني رابطا ڪائونسل پاڪستان جي مرڪزي صدر علامه مولانا اورنگزيب فاروقي ڇيو آهي ته اصحاب سڳورا انسان لاءِ انعام وارا آهن.اهڙو اظهار هن درس قرآن جي حوالي سان منعقد ٿيل "تحفظ و دفاع صحابہ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 19

نوشهروفيروز ۾ ممتاز عالم دين مولانا جان محمد جعفري جي پهرين درسي ملهائي وئي

علامه سيد محسن علي مهدوي، علامه سيد ارشاد حسين شاهه مولانا قاري منظور حسين شريڪ

درست علي ونگاڻي. مولانا رفيق الحسن. سماجي اڳواڻن اعجاز ممڻائي. فيروز ميمڻ. ارباب چانڊيو شريڪ

نوشهروفيروز (ڊ ر) ممتاز عالم دين مولانا جان محمد جعفري جي پهرين درسي سندس اباڻي ڳوٺ چتو وانگاڻي (علي پور) ۾ ٽي ملهائي وئي. جنهن ۾ علامه سيد ثمر عباس نقوي، علامه سيد محسن علي مهدوي،علامه سيد ارشاد حسين شاهه /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 21

نوشهروفيروز ۾ ممتاز عالم دين مولانا جان محمد جعفري جي پهرين درسي ملهائي وئي

تنڈوباگو ۾ سنڌي ادبي سنگت شاخ پاران پريل ڊايو کي اغوا ڪرڻ خلاف احتجاج

اڳواڻي سيڪريٽري جنرل پريل ڊايو ۽ سندس پٽ کي اغوا ڪري تشدد ڪرڻ خلاف مظاهرو

منور راهوڪڙو،امر ڪنري،ساحل راهوڪڙو،بلاول پٺاڻ ،شاهجهان سمون ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ ريلي

تنڈوباگو(رفاقت جروار) تنڈوباگو ۾ سنڌي ادبي سنگت شاخ تنڈوباگو پاران سنڌي ادبي سنگت جي سيڪريٽري پريل ڊايو کي اغوا ڪرڻ وارن جوابدارن کي گرفتار ڪيو مظاهرو خبر مرحب تنڈوباگو ۾ سنڌي ادبي سنگت جي اڳواڻي سيڪريٽري /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 27

تنڈوباگو ڳوٺ ڇٽو قمبراڻي ۾ ٻن پورهيتن جي گهرن کي باهه لڳي وئي

ارباب چانڊيو ۽ گمبو چانڊيو جي گهرن کي اوچتو باهه لڳڻ سبب گهر سڙي رک ٿي ويا

هڪ عدد موٽر سائيڪل، جنريٽر، هنڊ ،ڪٽون، هڪ بندوق لائيسنس واري، گهر ۾ پيل اناج رک ٻاڙ، سمورو سامان سڙي رک. باهه متاثر ڪليل آسمان هيٺ ويندل واهر جي اپيل خبر موجب تعلقي تنڈي باگي جي يونين ڪائونسل سانگي ڦرهو جي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 29

پيپلز ليبر بيورو ضلعي تنڈومحمدخان پاران پورهيتن جي حقن بابت اجلاس

تنظيم جو هڪ اهم اجلاس ضلعي صدر عبدالحڪيم دستي جي صدارت هيٺ ٿيو

سرخ سلام پيش ڪريون ٿا مزدورن سان اڃان تائين مسلسل ناانصافيون ٿي رهيون آهن

تنڈومحمدخان (رپورٽ:مظفر علي بروهي) پيپلز ليبر بيورو ضلعي تنڈومحمدخان پاران مزدورن جي عالمي ڏهاڙي جي حوالي سان پورهيتن جي حقن واري تنظيم جو هڪ اهم اجلاس ضلعي صدر عبدالحڪيم دستي جي صدارت هيٺ ٿي گڏيو ضلعي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 32

تنڈومحمدخان: پيپلز ليبر بيورو ضلعي تنڈومحمدخان پاران پورهيتن جي حقن بابت اجلاس جو ڏيک

سکر جي بي سيڪشن ٽاڻي جي حد صرافا بازار ۾ سوناري جي پٽ آپگهات ڪري چڏيو

ٻن زالن جي جيهڙي کان تنگ ٿي پاڻ کي لوندڙي ۾ گولي هڻي خود ڪشي ڪري چڏي

نوجوان ٻه مهينا اڳ ٻي پسند جي شادي ڪئي هئي جنهن تي پيءُ ۽ گهر وارا ان کان ناراض هئا

پوليس واقعي جي وڌيڪ جاچ ڪرڻ لاءِ ٻن ماڻهن کي گرفتار ڪرڻ بعد آزاد ڪري چڏيو:ذريعا

سکر(بيورورپورٽ)سکر جي بي سيڪشن ٽاڻي جي حد صرافا بازار ۾ واپاري محمد نديم ولد محمد ياسين گهر جي ڪمري ۾ پاڻ مٿان پستل جو فائر ڪري خودڪشي ڪري چڏي خودڪشي واقعي جو اطلاع ملڻ تي پوليس پهچي لاش تحويل ۾ ورتي پوسٽ مارٽم لاءِ سکر سول اسپتال پهچايو پوليس جو چوڻ آهي ته نوجوان ٻه مهينا اڳ پسند جي بي شادي ڪئي هئي جنهن تي ان /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 35

خانپورمهر ويجهو گورنمينٽ مڈل اسڪول نظر علي خان گڏاڻي کي هاءِ اسڪول جو درجو ملي ويو

ڊائريڪٽر ايجوڪيشن سکر، ڊي اي او ايجوڪيشن گهوٽڪي سميت اسٽاف شاگردن شرڪت ڪئي

گورنمينٽ مڈل اسڪول نظر علي خان گڏاڻي کي اپگريڊ ڪري هاءِ اسڪول جو درجو ڏنو ويو آهي:عملدار

استاد محمد پنا گڏاڻي، بادشا خان گڏاڻي، مولا بخش گڏاڻي، استاد عرفان گبول ،استاد داد محمد گڏاڻي شريڪ

خانپورمهر(رپورٽ:آفتاب سيال) خانپورمهر ويجهو گورنمينٽ مڈل اسڪول نظر علي خان گڏاڻي کي هاءِ اسڪول جو درجو ڊيارڻ لاءِ افتتاحي تقريب منعقد ڪئي وئي. جنهن ۾ ڊائريڪٽر ايجوڪيشن سکر، ڊي اي او ايجوڪيشن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 18

خانپورمهر ويجهو گورنمينٽ مڈل اسڪول نظر علي خان گڏاڻي کي هاءِ اسڪول جو درجو ملي ويو

ڪڙيو گهنور ۾ 3 ڏينهن اڳ برسات دوران وڄ ڪرڻ سبب فوٽ ٽيل نينگروٽ عملدار پهتا

حبيب چانڊيو جي ڪولهي پاڙي فوٽ ٽي ويل ڊنار نينگر دانيش ڪولهي وٽ ڊي سي ۽ ٻيا پهتا

ڊي سي آغا شاه نواز نينگر جي پيءُ کي 50 هزار ڪيش مدد طور ڏيڻ کان ڊسپينسري جو اعلان ڪيو

گهر سروي ۾ نالا شامل ڪرڻ ۽ بينظيرانڪم سپورٽ پروگرام ۾ نالا شامل ڪرائڻ جون به هدايتون ڪيون

بدين (رپورٽ:مرتضي ميمڻ) ڊهٻتي ڪمشنر بدين آغا شاهنواز بابر گزريل ڏينهن ڪڙيو گهنور ۾ آسماني بجلي ڪرڻ جي نتيجي ۾ فوٽ ٽي ويل ڊنار نينگر ڊي واڊ پورر ڪلهي سان سندس ڪڙيو گهنور لڳ ڳوٺ سهراب نظاماڻي پهچي فوتي نينگر جي واڊ پورر ڪلهي سان سندس پٽ جي وفات تي تعزيت ڪندي سندس اوچتي وچوڑي تي ڏک جو اظهار ڪيو.هن مرڪمي تي هن وارن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 26

دادو ۾ هارن ۾ تعليمي جاگرتا پروگرام گروئنگ استار اڪيڊمي طرفان مقابلا

اڪيڊمي طرفان هارن ۾ تعليم جو رجحان وڌائڻ لاءِ چتا پيٽي جا مقابلا ڪرايا ويا

پهرين ٽين پوزيشن ماڻيندڙ شاگردن ۾ شاگردياڻين کي شيلڈون ڏنيون ويون

چتا پيٽي جا مقابلا ڪرايا ويا پهرين ٽين پوزيشن ماڻيندڙ شاگردن ۾ شاگردياڻين کي شيلڈون ڏنيون ويون ۽ تعليم جو رجحان وڌائڻ لاءِ چتا پيٽي جا مقابلا ڪرايا ويا هارڙن جا والدين پڻ پروگرام مان لطف اندوز ٿيندا رهيا

دادو(رپورٽ:عزيزالله خاصخيلي) دادو ۾ هارن ۾ تعليمي جاگرتا پروگرام گروئنگ استار اڪيڊمي طرفان هارن ۾ تعليم جو رجحان وڌائڻ لاءِ چتا پيٽي جا مقابلا ڪرايا ويا پهرين ٽين پوزيشن ماڻيندڙ شاگردن ۾ شاگردياڻين کي شيلڈون ڏنيون ويون دادو ۾ هارن ۾ تعليمي جاگرتا پروگرام گروئنگ استار اڪيڊمي طرفان هارن ۾ تعليم جو رجحان وڌائڻ لاءِ چتا پيٽي جا مقابلا ڪرايا ويا اسپيڪنگ ۾ مهارت رکندڙ استاد امتياز علي ملاح ۽ بخت علي ڪنهر جي ميزباني هيٺ تعليمي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 30

دادو: هڪ نجي اسڪول ۾ پوزيشن ماڻيندڙ شاگردن کي انعام ڏيڻ جي تقريب جو ڏيک

لکي غلام شاهه واسي پورهيت ڊرائيور کي پوليس پاران بازياب ڪرائڻ جي دعويٰ

لکي غلام شاهه (رپورٽر) لکي غلام شاهه واسي پورهيت ڊرائيور مغوي شهمير ولد لال گل پٺاڻ کي 28 ڏينهن بعد ڪوٽ شاهو جي علاقائي مان شڪارپور پوليس مقابلي ڪري بازياب ڪرائي ورتو پٺاڻ برادري ۽ وارثن سميت سوين ماڻهون ايس ايس آفيس پهچي ويا خوشي ۾ ايس ايس پي عرفان سمون جي حڪن ۾ پٺ ٽارا هنيا /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 31

سنڌي ادبي سنگت شاخ ميتياري

پاران شاعر صحافي فقير پريل ڊايو جي اغوا خلاف احتجاج

ميتياري (رپورٽر) سنڌي ادبي سنگت شاخ ميتياري /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 23

نٽو: انصاف يوٿ ونگ حيدرآباد ڊويزن جا عهديدار تنظيمي دوري تي ٺٽي پهتا

ڪاڪوڙ ۾ ڪاڪوڙ ڪاڪوڙ ڪاڪوڙ ڪاڪوڙ ڪاڪوڙ ڪاڪوڙ ڪاڪوڙ

ڪاڪوڙ ڪاڪوڙ ڪاڪوڙ ڪاڪوڙ ڪاڪوڙ ڪاڪوڙ ڪاڪوڙ

روزاني
سنڌيار
ايڊيٽر: اعجاز مهر
Daily SINDHYAR
www.dailysindhyar.com
سومر پهرين مئي 2023ع

تو جنِين جي تاتِ، تن پٽ آهي تنهنجي:
'فَاذكُرُونِي أَذكُر كُم'، اِيَ پَروڙِج بات:
هَتِ كاتي گُڙُ واتِ، پُڇَ نُ پَرِ پِرِين جي.

ڏاڙيلن جي خاتمي واري حڪمتِ عملي اثرائتي ثابت ٿيندي؟

حبيب جمالي

اُتر سنڌ جي ڪچي وارا علاقا هن وقت نوگو ايرياز بڻيل آهن. جيو وڄي ٿو ته، سکر ۽ لاڙڪاڻي رينج ۾ ايندڙ ڪجهي وارن علاقن ۾ صرف 50 کان 60 جي لڳ ڀڳ ڏاڙيلن جو حڪم هلندو آهي. سندن اجازت ڪانسواءِ پوليس توڙي قانون لاڳو ڪندڙ اهلڪار به ڪچي ۾ ننڍا لهي سگهن. اڳ ۾ ڏاڙيل صرف ۽ صرف ٻنهي ريجنن جي ضلعن سکر، لاڙڪاڻي، ڪشمور ڪنڊ ڪوٽ، شڪارپور، گهوٽڪي، جيڪب آباد ۾ بحث جو موضوع بڻيل هئا ۽ ماڻهو سندن خوف سبب رات جو سفر ڪرڻ کان لنواٽيندا هئا پر هي سوشل ميڊيا جو دور آهي. ان ڪري هاڻي ڏاڙيل سڄي سنڌ ۾ خوف جي علامت بڻيل آهن. ڇاڪاڻ ته ڏاڙيل هر آئي ڏينهن ڪنهن نه ڪنهن مغوي جي ويڊيو سوشل ميڊيا تي شيئر ڪري چڏيندا آهن. گذريل ٻن ٽن سالن ۾ ڏاڙيلن نه صرف مغوين سان بدفعلي ڪري ويڊيو رڪارڊ ڪري سوشل ميڊيا تي اپلوڊ ڪيون پر مغوين کي سخت تشدد جو نشانو بڻايو. تازو ئي هڪ مغوي جي ويڊيو وائرل ڪئي وئي، جنهن کي پٽ سميت اغوا ڪيو ويو هو. ان کان علاوه آپريشن لاءِ ڪچي ۾ ويندڙ پوليس اهلڪارن کي شهيد ۽ زخمي ڪري بکترين گاڏين ته به قبضو ڪيو ۽ بکترين گاڏين تي چڙهي ڀڄڻ سميت ۽ ڪچي ۾ آپريشن لاءِ نفري وڌائي. آر آر ايف جا ڪمانڊوز ڏاڪا، نيون بکترين گاڏين خريد ڪيون، نوان ۽ جديد هٿيار پوليس لاءِ خريد ڪيا. ڊرون ڪئميرائن ۽ ٻين هٿيارن جي خريداري پڻ پراسيس ۾ آهي. آءِ جي سنڌ طرفان جوڙيل حڪمتِ عملي تحت ڪچي ۾ 250 پوليس چوڪيون قائم ڪرڻ ۽ ٻين اهم قدمن باوجود ڏاڙيلن خلاف آپريشن نتيجا ته نه ڏئي سگهيو پر رهندو شهرن ۾ اغوا ۽ ڦرٻاڻ جي وارداتن ۾ اضافو ٿيو. پوليس طرفان ناهيل هڪ چوڪيءَ تي به ڏاڙيلن حملو ڪري ٻن اهلڪارن کي شهيد ڪري چڏيو هو. جنهن بعد چوڪين تي ڊيوٽي ڏيندڙ اهلڪار به خوف ۽ مبتلائي ويا آهن. آءِ جي سنڌ، لاڙڪاڻي ۽ سکر جي ڊي آءِ جيز ڪڏهن غور ڪيو آهي ته آپريشن چوناڪار ٿيندا آهن؟ هر پيري پوليس جوئي نقصان چو ٿيندر آهي؟ سنڌ حڪومت پوليس تي اربين روپيا خرچ ڪرڻ باوجود آپريشن مان ڪو ڪوٽيل نه نڪرندو ته پوءِ جاني ۽ مالي نقصان جي ذميواري ڪنهن جي ڪاني ۽ وڃهجي؟ ان لاءِ ضروري آهي ته. آءِ جي سنڌ غلام نبي ميمڻ پنهنجي حڪمتِ عملي تي ٻيهر غور ڪري. آءِ جي سنڌ ڪي شڪارپور جي حساسيت جي خبر نه هجي. ائين نڦو ٿي سگهي، ان باوجود شڪارپور ۾ هڪ اهڙو ايس ايس پي لڳايو ويو، جنهن جي فرسٽ پوسٽنگ هڪي ۾ هن 6 مهينن اندر امن ته قائم ڪيو پر سپاهين، هيڊ ڪانسٽيبلن ۽ اي ايس آئيز ڪي ٽاٽين ٿي ايس ايڇ او ضرور لڳائي چڏيو. ان جو نتيجو اهو نڪتو جو شڪارپور جو رهندو سهندو امن به تباهه ٿي ويو ۽ ڏاڙيل بيهر بي خوف ٿي ڪارروايون ڪرڻ لڳا. نيٽ آئي جي سنڌ ڪي احساس ٿيو ۽ هن ان آفيسر کي پهرين وضاحت لاءِ طلب ڪيو ۽ بعد ۾ ڪيس عهدي تان هٽائي چڏيو ڪليم امام جي دور ۾ به شڪارپور ۾ ڪامران نواز ڪي ايس ايس پي لڳايو ويو هو. جنهن ڏاڙيلن خلاف آپريشن ته نه ڪيو پر تيغ خان تيغائي ڪي ايوارڊ ضرور ڏنو. ايس ايس پي جيڪب آباد به جونيئر آهي ۽ جيڪب آباد ۾ ان جي پي پوسٽنگ آهي. ان کان اڳ قمبر شهدادڪوٽ ۾ ايس ايس پي مقرر ڪيو ويو هو. جيڪب آباد جي ڪچي ۽ جڪرائي ڏاڙيل گروپ جو هن کان اڳ ڪو نالو نشان ٿي نه هو اڳ ۾ هوندا ته به ايتري دليريءَ سان وارداتون نه ڪندا هئا پر پوليسنگ جو اهو معيار وڃي رهيو جو انهيءَ گروپ هڪ ئي ڏڪ ۾ 6 اهلڪار شهيد ڪري چڏيا. اهڙيءَ ريت ايس ايس پي سکر ۽ ايس ايس پي قمبر شهدادڪوٽ جي به پهرين پوسٽنگ آهي، ٽوروِ اڃڻي اچو ته ايس ايس پي دادو جي به پهرين پوسٽنگ آهي، اهو به جونيئر آهي. منهنجو مطلب اهو ناهي ته ڪين پوسٽنگ ته ملڻ گهرجي پر پوليسنگ جو به هڪ اصول آهي ته ضلعن جي حساسيت کي نظر ۾ رکندي آفيسرن جي پوسٹنگ ڪئي ويندي آهي. جيئن پاڻ وٽ بدين، ٽنڊو، عمرڪوٽ عام طور تي پرامن ضلعا آهن پر انهن جي پيٽ ۾ اتر سنڌ جي ضلعن ۾ امن امان جو مسئلو رهندو پيو اڃي. ان جو اندازو ان مان لڳايو ته سينيئر آفيسر شبير سيال ڪشمور ـ ڪنڊ ڪوٽ ۾ جرائن ڪرڻ بعد ڪجهه ئي ڏينهن ۾ ڊڳهي موڪل تي روانو ٿي ويو ڏريان موجب امجد شيخ به في الحال حيدرآباد کي چڏي نٿو چاهي. ڪچي ۾ آپريشن لاءِ "آپريشن جو تجربو" هجڻ به ضروري آهي ۽ اهو به ضروري آهي ته مقامي ماڻهو ڪهڙي آفيسر تي ڪيترو "اعتماد" ڪن ٿا.

آءِ جي سنڌ جي هدايتن تي 250 چوڪيون قائم ڪيون ٻيون وڌن، جڏ ته باروڊر ٽاهيو پيو وڃي ته اوهان ڪچي ۾ صحيح آهيو، باهر نه نڪرو، اهو طريقو سمجهه کان ٻاهر آهي. چاڪاڻ ته ڏاڙيل جڏهن ٻرن مان نه نڪرندا تيستائين پوليس جي هٿ ڪيئن جوڙهندا؟ ٿيڻ ته ائين گهرجي ها جو ڪچي جي مخصوص لنگهن تي رات جي پهر "آپر بَش" لڳايا وڃن ها، يعني 10_10 اهلڪارن تي مشتمل اينٽي ڊڪيت ٽيمون جوڙيون وڃن ها، انهن کي مخصوص لنگهن تي لڪ ڇپ ۾ رات جو ويهاري چڏين ها. جيئن گهات لڳائيو آهي، ڏاڙيل واردات ڪرڻ لاءِ نڪرن ها يا واردات ڪرڻ بعد ٻيهر انهن لنگهن تان ڪچي ۾ لهن ها ته گهات لڳائي ويندا اينٽي ڊڪيت ٽيم جي ور چڙهي وڃن ها، ماضي ۾ ڏوهارين خلاف اهو ئي طريقو تمام گهڻو فائديمند ثابت ٿيو ۽ هاڻي به فائديمند ثابت ٿيندو، باقي چوڪين کي ته هو راڪيٽ لانچر سان اڏائي چڏيندا ۽ ڏاڙيلن اهو ٻهريون حملو ڪري ثابت پڻ ڪيو آهي.

هن وقت به ضرورت انهي ڳالهه جي آهي ته جاڏائيل ضلعن ۾ قابل ۽ عوامي اعتماد تي ٻهرو لهندڙ آفيسرن کي مقرر ڪيو وڃي ۽ انٽيليجنس کي وڌايو وڃي.

****

حقن جي قرلٽ، وحشي دور کان مهذب دور تائين

تحرير: پروفيسر ڊاڪٽر امانت علي جلباڻي

بيشڪ اهي انسان تاريخ ۾ شاندار روايتن سان ياد ڪيا وڃن ٿا، جن ظلم، جبر، حق تلفين ۽ استحصال خلاف حق جو آواز بلند ڪيو ۽ قومي غلاميءَ خلاف بغاوت جو جهنڊو بلند ڪيو. تاريخ جا ورق اڻلاڻ مان انسان کي خبر پوي ٿي ته سرمائيداراڻي نظام جي شروعات يورپ ۾ چوڏهين پندرهين صدي عيسوي ڏاري اٽليءَ کان ٿئي ٿي، سرمائيداري نظام کان اڳ پوري دنيا ۾ جاگيرداري نظام رائج هو، انساني سماج جي ارتقا جي تاريخ جيتري پراڻي آهي، ايتري ئي پراڻي تاريخ استحصال، ڦرلٽ، جبر ۽ ظلم جي آهي، مظلوم قومن ۽ طبقن جي حقن جي ڦرلٽ وحشي دور کان مهذب دور تائين مختلف شڪلين رومن ڪليساجي روپ ۾ جاگيرداري جي شڪل ۾ سرمائيداري جي شڪل ۾ ٽيندي پئي اچي جيڪا اڄ جديد دنيا ۾ پڻ جاري آهي، مظلوم مائهن جيڪي اڄ جتن ڪندي پاڻ کان ڏهوڻ تي طاقتور استحصالي قوتن خلاف هر دور ۾ بغاوتون ڪيون ۽ جيڪي لاءِ جدوجهد ڪندي لکين ڪروڙين انسانن پنهنجي جانين جا نذرانا ڏئي ايندڙ نسلن لاءِ انساهه پيدا ڪيو.

1345 عيسوي ۾ اٽليءَ جي ڪارخانن ۾ پنهنجورت پاري ساڻي سرمائيداري دنيا ۾ روشني پيدا ڪندڙ پورهيتن جڏهن يونين ٺاهڻ جي ڪوشش ڪئي ته مزدورن جي ليبر "چنتوبران ڊيني" سميت 9 پورهيتن کي ڦاهي چاڙهيو ويو ۽ مزدورن جو زور توڙڻ لاءِ باهران مزدور خريد ڪري آندا ويا، اهڙي ريت 1368 ع ۾ هڪ پي بغاوت کي پڻ استحصالي قوتن ٻاران تمام وحشيائي طريقي بيدرديءَ سان ڪچليو ويو. تنهن هوندي به مزدورن جو حوصلو پست نه ٿيو ۽ شورش مالي نه ٿي ۽ پنهنجا حق چني وٺڻ جي لازوال جذبي تحت ڏهن سالن جي وقفي بعد وڏي پئماني تي پوري طاقت سان بغاوت ڪئي ڪنيو "ول ڊيورانٽ" جي چوڻ موجب ته هن بغاوت فلورينس جا بنياد ئي اکيڙي چڏيا ۽ حڪومت جو تختو اونڌو ڪري رياست ۽ پورهيت راڄ جنهن کي سائنسي سوشلزم جي اصطلاح ۾ "پرولتاريا ڊڪٽيٽرشپ" چيو ويندو آهي، قائم ڪيو ويو اهڙي ريت ظلم ۽ ڦرلٽ خلاف شورش ٽيندي رهي ڪامياب ۽ ناڪامي گڏوگڏ هلندڙ رهيون.

19 صدي هڪ طرف يورپ ۾ صنعت ۽ تجارت جي اوج جي صدي آهي ته ٻئي طرف سرمائيدارن، استحصالي واپاري تولي جي ظلم خلاف بغارتن ۽ مظلومن جي آزاديءَ جي صدي پڻ آهي. هن زماني ۾ مزدورن کان جبري طور تي 10 کان 14 ڪلاڪ ڊيوٽي ورتي ويندي هئي، عورتن، مردن ۽ معصوم ٻارڙن کان پڻ انتهائي سخت پورهيو ڪرايو ويندو هو. موڪل جو حق به پورهيتن کي نه هوندو هو. اهڙي حالت ۾ جيڪڏهن ڪوئي بيمار پئي ٿيو ته به ڪيس ڏيوڻيءَ لاءِ پابند ٻڌايو ويندو هو جو ڏورن کان به بدتر حالت هئي پورهيتن جي مئي ڏي وارو واقعو ڪميونزم جي موجد ڪارل مارڪس جي وفات 1883 ع کان ٿي سال پوءِ پيش آيو. هن واقعي کان صرف هڪ سال اڳ ۾ اينگلز پنهنجي جگري دوست ڪارل مارڪس جي مشهور ڪتاب "سرمايي" جو پهريون جلد چپرائي پڌرو ڪيو هو.

واضع رهي ته سن 1491 ع ڪولمبس هندستان جي سفر لاءِ نڪتو ۽ آمريڪا دريافت ڪيائين، تاريخ ۾ ذڪر آهي ته آمريڪا ۽ هندستان جي دريافتن اولهه يورپ جي تقدير ئي بدلائي چڏي، صنعت وحرفت ۽ واپار جو مرڪز اٽليءَ کان بحر اٽلانٽڪ جي ساحلي ملڪن ڏانهن منتقل ٿي ويو، بين الاقوامي واپار جي غرض سان ولڊيون وڏيون ڪمپنيون وجود ۾ اچڻ لڳيون، سن 1600 ع ۾ ايسٽ انڊيا ڪمپني وجود ۾ آئي، هندستان ۽ چين ۾ هن ڪمپنيءَ کان سواءِ ٻي ڪنهن به واپاري ڪمپنيءَ کي واپار جي اجازت نه هئي، اهڙيءَ ريت لنڪا ۽ جاوا ۾ وري ڊچ ايسٽ انڊيا ڪمپنيءَ جي اجارادارين هئي، عالمي سطح تي ڦرلٽ ۽ جبر وبربريت جو وحشي ٻڙوجيڪو سورهين صديءِ عيسوي کان شروع ٿئي ٿو. ڏسندي ئي ڏسندي آٿوهين صديءَ ۾ پنهنجي پوري اوج تائين پهچي وڃي ٿو.

سنڌ کي تاج برطانيا جي غلاميءَ ۾ ايڪيتاليهه سال ٿي ويا هئا، جو پهرين مئي 1886 ع تي آمريڪا جي شهر شڪاگو جي گهٽين ۾ مزدورن جو زٻرٻ وهايو ويو. پورهيتن جي شاندار تاريخي جدوجهد جو هيءُ ڏهاڙو پوري دنيا ۾ شڪاگو جي شهيدن جي ياد طور ملهايو ويندو آهي، مظلوم ماڻهن جي ناقابل شڪست هن معرڪي مان اڄ به دنيا جا مظلوم اتساهه ونڊن ٿا. هي واقعو سادن لفظن ۾ هيئن بيان ڪري سگهجي ٿو ته جڏهن جيئڻ جو حق گهرڻ سان ملڻ نا ممڪن بڻجي پوي ته پوءِ جيالپي لاءِ جنگ ظالم قوتن خلاف وڙهڻ اولين فرض بڻجي پوي، مئي ڏي جي مختصر ڪٿا ڪجهه هن طرح سان بيان ۾ آڻي ٿي ته آمريڪي شهر شڪاگو اپرنڊڻ صنعتي شهر جو درجو پٽي رکيو. فئڪٽرين ۾ آمريڪي مقامي پورهيتن کان علاوه جرمن ۽ بوهينيا جا پورهيت (عورتون، ٻار ۽ مرد) پڻ شامل هئا. ليبر يونين جي سڏ تي 8 ڪلاڪ ڏينهن ۾ ڪم، هفتيوار هڪ ڏينهن موڪل ۽ مسئلن جي حل لاءِ يونين ٺاهڻ جو حق ملڻ لاءِ هڪ احتجاجي ريلي جو اهتمام ڪيو ويو. پهرين مئي تي هزارين پورهيت هٿن ۾ اڇي رنگ جا جهنڊا کڻي پر امن احتجاجي جلوس ڪڍي جي آزاديءَ جي صدي پڻ آهي، هن زماني ۾ مزدورن کان جبري طور تي 10 کان 14 ڪلاڪ ڊيوٽي ورتي ويندي هئي، عورتن، مردن ۽ معصوم ٻارڙن کان پڻ انتهائي سخت گهيري ۾ آڻي چڏيو، هتي هيءُ ڳالهه ياد رکڻ جهڙي آهي ته اڳوات ئي سرمائيدارن طرفان طئي ڪيو ويو هو ته مزدورن جي احتجاجي تحريڪ کي پوليس ذريعي ڪچليو ويندو، ان پلاننگ تحت "شڪاگو ڪمرشل ڪلب" پاران (2000) جديد مشين گن ۽ ٻيا هٿيار خريد ڪري "الينوئيس نيشنل گارڊز" کي ڏنا هئا. شڪاگو ڪمرشل ڪلب سرمائيدارن جي يونين هئي، ان مان ظاهر ٿو ٿئي ته پورهيتن جي پر امن احتجاجي تحريڪ کي وحشيائي تشدد جي ذريعي ڪچلڻ جون سرمائيدارن اڳوات ئي پريپور تياريون ڪري چڏيون هيون.

جڏهن آخري مقرر اسٽيج تي تقرير ڪري رهيو هو جنهن بعد اهو برساتي جلسو پڄاڻي تي پهچڻ وارو هو ته هڪ پوليس جٿو هزارين پورهيتن جي جلسي واري جڳهه اسڪوائر ۾ پريڊ ڪندي اچي پهتو ۽ جلسو ختم ڪرڻ جو حڪم ڏنائون، چند منٽن بعد جئين آخري مقرر پنهنجي تقرير پوري ڪري اسٽيج کان هيٺ لٿو ته هڪ طرف کان پوليس جٿي مٿان اچي ڪڙڪيو، جنهن جي نتيجي ۾ هڪ پوليس اهلڪار مري ويو ۽ تقريبن 70 اهلڪار زخمي ٿيا، موٽ ۾ پوليس پورهيتن جي پر امن جلوس مٿان جديد هٿيارن جا منهن ڪولي چڙيا، وحشيائي اندا ڌند فائرنگ جي نتيجي ۾ هڪ پورهيت لڏي ٿي ٿي شهيد ٿي ويو ۽ سوين پورهيت زخمي ٿيا، Haymarket جي ان اسڪوائر جي روڻن تي بي هٿيار مظلوم پورهيت جو ايترو خون وهايو ويو جو امن وارا اڇا جهنڊا پورهيتن جي وهايل رت ۾ رڳجي ڳاڙها ٿي ويا.

ان ڏينهن کان ولهي اڇ تائين پورهيتن جا جهنڊا ڳاڙها ٿي آهن، استحصالي ڦورو ٽولا اڄ به پيڙهيل ۽ ڪمزور قومن، طبقن جو استحصال جاري رکيون پيا اچن، آجر کي پوري اُجرت نٿي ڏني ويڄ. اندر ايج ٻارڙن کان جبري پورهيو ورتو ٿو وڃي، پورهيت ٻارڙن ۽ عورتن کان سستي ليبر طور ٽوڙي اجرت ۾ گهٽتي محنت جبري طور ورتي وڃي ٿي، توڙي جو اهڙن غير انساني قدمن خلاف قانون به جوڙيا ويا آهن، ليڪن انهن قانونن تي سرمائيدار استحصالي قوتون اڄ به عمل نٿيون ڪن، مئي ڏاهڙو هينئر بين الاقوامي سطح تي پورهيتن جو عالمي ڏينهن لکيو وڃي ٿو. دنيا جي ڪيترن ئي ملڪن ۾ هيءُ ڏاهڙو سرڪاري طور ملهايو وڃي ٿو. مئي 1886 ع تي پيش آيل هن واقعي جي پاداش ۾ 8 پورهيتن مٿان ڪينگرو ڪورٽ ۾ پوليس اهلڪارن جي قتل ۽ فساد ڦهلائڻ وارن من گهڙت الزامن تحت ڪيس هلائي پورهيتن کي ڦاهيءَ جي سزا ڏني وئي، ايڪيهين صديءِ ۾ هن واقعي جي شهيد پورهيتن کي سرخ سلام ته اڄ به پوري دنيا جا مظلوم ڪن ٿا پر الائي ڇو سرخ انقلاب جو خواب ۽ انقلابي جدوجهد جو هر رومانوي روح ڪنڊ موڙي انا الحق جو نعرو بلند ناهي ڪري سگهيو.

مزدورن جي عالمي ڏاهاڙي تي خود مزدور مزدوري ڪري پيٽ پالينڊو

محمد خالد ميمڻ

پهرين مئي شڪاگو جي شهيد مزدورن جي ياد ۾ عالمي ڏاهاڙو ڪري ملهايو ويندو آهي ۽ ان تاريخ تي سڄي دنيا ۾ موڪل ڪئي ويندي آهي ۽ ان تاريخ تي سڀ اداريا بند هوندا آهن پر ڏڪ جي ڳالهه اها آهي ته جن مزدورن لاءِ اها سڄي دنيا اندر موڪل ڪئي ويندي آهي اهي مزدور ان ڏينهن به مزدوري ڪندا آهن ڇاڪاڻ ته روزاني ڏاهاڙي تي مزدوري ڪندڙ اڳرهڪ ڏينهن به مزدوري نه ڪندا ته انهن جي گهر جو چلهو ڪيئن ٻرندو ۽ انهن کي مالي ڪٽان ملندي ۽ انهن جا ٻار ڇا ۽ اهي ڪيئن پاليندا چوته پيٽ جي باه کي رسائڻ لاءِ مالي ته ضروري آهي ۽ ان عالمي ڏاهاڙي تي موڪل ڪرڻ سان ڇا انهن روزانو اجرت ڪري پيٽ پالينڊن جو پيٽ پرچي سگهي ٿو نه بلڪل به نه ۽ گهٽو ڪري ته ان پهرين مئي واري موڪل جي روزاني مزدوري ڪنڊڙن مزدورن کي جاڻ ئي ناهي هوندي چاڪاڻ ته انهن کي ان ڏينهن ته به ساڻگهئي مزدوري ٿي ڪرڻي پوندي آهي جنهن ڪري انهن ته ان موڪل جو ڪو اڌر پونڊ ٿي ناهي ته انهن کي ان ڏينهن جي موڪل آخر ڇو ۽ ڇا لاءِ ياد هجي بلي ته مزدوري ڪندڙ ڳڏه ڳاڏو هلائي ڪمائڻ واري ريڙهي ته مزدوري ڪندڙ گهر ناهيندڙ رازه ۽ مزدور سميت سڀ روزانو ڪمائيندڙ پهرين مئي ته به ائين ٿي مزدوري ته ويندا جيئن اهي پين تاريخن ته ويندا آهن باقي ان موڪل جي ڏاهاڙي ته دنيا جا مزدور اڳواڻ سماجي سياسي اڳواڻ وڏا وڏا اجلاس ڪري دونهاڙا تقريرون ڪري مزدورن جي حقن ته ڪالاڪن جا ڪلاڪ ليڪچر ڏئي سامهون ويٺل سامعين کان تاڙيون وڃرائي زبردست داد وصول ڪري پنهنجي گهرن ۾ آرامي وڃي ٽيندا پر جن جي حقن جن جي نالي ته موڪلون ڪائي وڏيون وڏيون تقريرون ڪندا آهن اهي ويچارا ان ڏينهن ته به رڪشا بسون ريلون جهاز هلائي ڪين هڪ هٿ ڪان ٻئي هٿ پهچائڻ واسطي ساڳي ئي مزدوري ڪندي نظر ايندا آهن انهن جي زندگي ۾ ڪابه تبديلي نظر ناهي ايندي ته ان لاءِ سڄي دنيا جي حڪومتي عالمي اڳواڻن کي گهرجي ته ان پهرين مئي تي سهڻي روزاڻه اجرت وارن مزدورن کان ڪوبه ڪر نه ورتو وڃي خاص طور تي انهن کان جيڪي ننڍا ننڍا مزدور آهن ۽ ان ڏاهاڙي کين پنهنجي سرڪار طرفان امداد طور گهر جي خرچن مطابق پيسا ڏنا وڃن ته جيئن اهي روز مزدوري ڪندڙ مزدور ان ڏينهن تي گهٽ ۾ گهٽ آرام ڪن جيڪو ڏاهاڙو سندن جي نالي تي ملهايو پيو وڃي پر ان جو فائدو پين ٿو ملي ۽ ڪين جو ان ڏينهن استحصال ٿئي ٿو

***

ڊاڪٽر امانت علي جلباڻي

ڄائو ۽ ڀڳل ڳوٺ ڪنڊيارو، ضلع ٽنڊو الهيار. ابتدائي تعليم ڳوٺ ۽ ڀرسان. ميٽرڪ ۽ انٽر ٽي ايڇ جوڻيجو ڪاليج ٽنڊو الهيار مان. بي ايس سي ۽ ايم ايس سي ڪراچي يونيورسٽي مان. ايم فل ۽ پي ايڇ ڊي سنڌ يونيورسٽي مان. ڪجهه سال ڪراچي ۽ حيدرآباد جي ڪاليجن ۾ پڙهايو. 1990 کان 2020 تائين سنڌ يونيورسٽي ۾ پڙهايو. ڪجهه سال ڊائريڪٽر ڪوالٽي ايشورنس ۽ ڊائريڪٽر ايڪسٽرنل ريليشنز جي عهدن تي به ڪم ڪيو. ڪجهه سال ڊين فيڪلٽي آف سوشل سائنسز ۽ ڊائريڪٽر انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجي جي عهدن تي به ڪم ڪيو. 2020 ۾ رٽائرمينٽ ورتائين. هن وقت ڪراچي ۾ رهي ٿو ۽ لکڻ پڙهڻ ۾ مشغول آهي.

سنڌ هاءِ ڪورٽ جو جرڳن تي پابنديءَ وارو تاريخي فيصلو

سنڌ هاءِ ڪورٽ عورتن کي ڪارنهن جي الزام ۾ قتل ڪرڻ تي بندش وجهندي جرڳا ڪندڙن خلاف ڪارروائي ڪرڻ جو حڪم ڏيئي چڏيو آهي. سنڌ هاءِ ڪورٽ جي جسٽس صلاح الدين پنهور سمورن ضلعن جي سيشن ججن کي به حڪم ڏنو آهي ته جتي به جرڳو ٿئي ته ڪارروائي ڪئي وڃي. سنڌ هاءِ ڪورٽ آءِ جي سنڌ کي پنجن سالن جي جرڳن ۾ انهن خلاف ٽيل ڪارروائيءَ جا تفصيل پيش ڪرڻ جو حڪم ڏيئي چڏيو آهي. سنڌ ۾ جرڳائي پوتارن رياست اندر رياست قائم ڪري ورتي آهي. رياستي قانون جي بدران جرڳائي سردارن جو جبر وارو 'قانون' هلي ٿو. انهن 'انصاف' جو 'متوازي ۽ متبادل' سرشتو جوڙي ورتو آهي. جرڳن ۾ نه صرف عورتن جي عصمت جو اڇڻ ۽ زندگيءَ جي قيمت لڳائي وڃي ٿي، پر عورتن کي ڪارنهن جي الزام ۾ قتل ڪرڻ جي فتويٰ نه صرف جاري ڪئي وڃي ٿي پر ان تي عمل به ڪرايو وڃي ٿو. اهي جرڳائي سردار هڪ ئي وقت عدالتي اختيارن جو استعمال ڪندي نه صرف سزائون ڏين ٿا پر ان سزا تي جبري عمل به ڪرايو وڃي ٿو. انهن جرڳن ۾ خون، خونن ۾ پاڙيا وڃن ٿا. ڪروڙين روپيا ڏنڊ وڏو وڃي ٿو. ڏنڊ جو وڏو حصو انهن جرڳائين ڏانهن وڃي ٿو. عورتون سگ چٽيءَ ۾ ڏنيون وڃن ٿيون. ڏوهه انهن پوتارن جي معيشت بڻيل آهي. اقتدار ۽ اختيار جي اعليٰ ايوانن ۾ ويٺلن طرفان جرڳائين جي حمايت ۽ سهولتڪاري پڻ ٿئي ٿي، جنهن ڪري ئي انهن جي جاهه ۽ جلال جو جهان سلامت آهي. انهن غير انساني سزائن ۽ رياستي قانون خاموشيءَ سان ڏسندو رهي ٿو. جرڳا ڪندڙن خلاف ڪا به ڪارروائي نٿي ٿئي. پڙهندڙن کي ياد هوندو ته 19 سال اڳ 2004 ع ۾ پٽ سنڌ هاءِ ڪورٽ (سکر بينچ) جرڳن تي پابندي عائد ڪئي هئي. اهو تاريخي فيصلو جسٽس رحمت حسين جعفري ۽ جسٽس بدر عالم ٻڌل بينچ ڏنو هو، پر ان فيصلي تي به هرحڪومت عمل ڪرائڻ جي ضرورت محسوس نه ڪئي. حد ته اها آهي ته، سرڪاري سرپرستيءَ ۾، پوليس جي پهري ۾، سرڪٽ هائوسن ۾ به جرڳا ٽيڻ جو رڪارڊ موجود آهي. جرڳن ۾ وزيرن ۽ مشيرن جي شرڪت جون خبرون به ميڊيا تي رپورٽ ٽيندڙ رهيون آهن. اعليٰ پوليس عملدار، جن جو منصبي فرض جرڳن تي پابنديءَ واري عدالتي فيصلي تي عمل ڪرائڻ آهي، اهي به انهن جرڳائي پوتارن سان گڏ ويٺل هوندا آهن، جو اهي پنهنجي مقررين ۽ بدلين لاءِ انهن پوتارن جي سفارش جا محتاج آهن. ڪجهه جرڳا ته قومپرستن به ڪرايا هئا. ارباب رحيم جي دور ۾ سي ايم هائوس ۾ به جرڳن کان ڪير باخبر نه هوندو! جڏهن جرڳائي سسٽم ڪار طرفان به آڪسيجن ملندي هجي ته اهڙي صورتحال ۾ جرڳن جو سڄ ڪيئن لهي سگهندو؟ 2004 ع ۾ سنڌ هاءِ ڪورٽ طرفان جرڳن تي پابنديءَ واري فيصلي تي سختيءَ سان عمل ڪرايو وڃي ها ته، جرڳائي سردار ايترا سگهارا نه هجن ها. باقي جيتريقدر آءِ جي طرفان جرڳن جي پنجن سالن جي رڪارڊ مهيا ڪرڻ جو تعلق آهي ته آءِ جي به تفصيل ضلعن جي پوليس ڪمانين کا گهرائيندو، جن مان جرڳن جو درست رڪارڊ پيش ڪرڻ جي ڪيئن ٿي اميد رکي سگهجي؟ اتان ڪهڙو رڪارڊ ملندو. اهو اُهي اڪين پيو ڏسجي! انساني حقن ۽ خاص طور تي عورتن جي حقن لاءِ ڪم ڪندڙ تنظيمن وٽ درست انگ اکر ٿي سگهن ٿا، انهن کي اڳتي اچڻ گهرجي ۽ اهو رڪارڊ عام ڪرڻ گهرجي ته 2004 ع ۾ سنڌ هاءِ ڪورٽ طرفان جرڳن تي پابنديءَ واري فيصلي کانپوءِ انهن 19 سالن دوران انهن سردارن جي فتوائن تي ڪيترين نياٽيون ڪارين ڪري ماريون ويون. ڪيترين سگ چٽيءَ ۾ ڏنيون ويون. ڪيترن ماڻهن کي ڳوٺ نيڪالي ڏئي دربدر ڪيو ويو. انهن جي ايف آءِ آر ڪنهن تي داخل ڪجي؟

سنڌ هاءِ ڪورٽ طرفان ڪارنهن جي الزامن ۾ عورتن جي قتل ۽ جرڳن تي پابنديءَ واري تاريخي فيصلي کي اسان تحسين جي نگاهه سان ڏسون ٿا. ان عدالتي فيصلي تي سختيءَ سان عمل ڪرائڻ جي ضرورت آهي. رياستي قانون جي سختيءَ سان عمل ڪرائڻ سان ئي ممڪن آهي. رڳو هر ضلعي ۾ سيشن جج ئي سختي ڪن ۽ جرڳا ڪندڙن کي توهين عدالت جي ڏوهه ۾ سزائون ملن ته جرڳائي سسٽم جي ڦوڪٽي مان هوا نڪري ويندي. جرڳائي سسٽم ڪمزور ٽيندي ئي ڏوهن ۾ به گهٽتائي اچي ويندي، چو ته اهوئي سسٽم ڏوهن کي سرپرستيءَ جي چٽي مهيا ڪري رهيو آهي.

بقايا
***
01

روس يوڪرين تڪرار تي يو اين ووٽنگ بابت آهي. هڪ صلاحڪار وزيراعظم کي مشورو ڏنو ته قرارداد جي حمايت سان پاڪستان جا روس سان واپار ۽ توانائي کي خطرا ٿي سگهن ٿا ۽ قرارداد جي حمايت پاڪستان جي پوزيشن ۾ تبديلي جو تاثر ڏيندي. ليڪ دستاويزن موجب حنا رباني کر چپو آهي ته پاڪستان کي اولهه کي خوش ڪرڻ کان پاسو ڪرڻ گهرجي، پاڪستان جي آمريڪا سان اسٽريٽجڪ پارٽنرشپ قائم رکڻ جي خواهش چين سان اصل اسٽريٽجڪ پارٽنرشپ جي مڪمل فائدن جي قرباني ڏيندي. واشنگٽن پوسٽ موجب پاڪستاني اختيارين اهڙن دستاويزن تي ڪو به تبصرو ڪرڻ کان نابري واري آهي. آمريڪي اخبار واشنگٽن پوسٽ جي رپورٽ آمريڪا جي يوڪرين جنگ تي ڪهڙا انصاف جي جذبات کان آگاهه ڪندي، ٻئي طرف شاهه محمود قريشي چيو ته معاملا سنڀارڻ جي ڪوشش ڪئي ٻئي وڃي ته انهن کي ڪير خراب ڪري رهيو آهي. آگاري تي جيڪا اڇپرائي ٿي ان کان سپريم ڪورٽ کي آگاهه ڪندي، پوءِ عدالت جيڪو چاهي فيصلو ڪري.

بقايا
***
02

قريشي پرويز الاهي جي فيملي سان ملاقات بابت اسحاق ڊار کي آگاهه ڪيو حڪومتي ڳالهين واري ٽيم جي ميمبر اسحاق ڊار شاهه محمود قريشي کي جواب ۾ چيو آهي ته قانون سڀني جي لاءِ برابر آهي. اسان به هميشه قانون کي منهن ڏنو آهي. اسحاق ڊار چيو ته واقعي جي سببن جي ايجان خبر نه آهي. پنهنجي قيادت کي تحريڪ انصاف جي جذبات کان آگاهه ڪندي، ٻئي طرف شاهه محمود قريشي چيو ته معاملا سنڀارڻ جي ڪوشش ڪئي ٻئي وڃي ته انهن کي ڪير خراب ڪري رهيو آهي. آگاري تي جيڪا اڇپرائي ٿي ان کان سپريم ڪورٽ کي آگاهه ڪندي، پوءِ عدالت جيڪو چاهي فيصلو ڪري.

بقايا
***
03

آءِ جي سنڌ ڳهوٽڪي جي ڪچي ۾ شهيد ٽيل اهلڪار ڪشور ڪمار جي والد سوڍو مل اڈو ۽ ٻين سان ڏڪ ونڊيوميڊيا سان ڳالهائيندي آءِ جي سنڌ غلام نبي ميمڻ جو چوڻ هو ته شهيد اسان جو سرمايو آهن. سندن خاندان جي هر ممڪن مدد ڪئي ويندي، ڪشمور ڪنڊ ڪوٽ کانسواءِ سنڌ جي ٻين ضلعن ۾ امن امان جي صورتحال بهتر آهي. اقتدار ۽ اختيار جي اعليٰ ايوانن ۾ ويٺلن طرفان جرڳائين جي حمايت ۽ سهولتڪاري پڻ ٿئي ٿي، جنهن ڪري ئي انهن جي جاهه ۽ جلال جو جهان سلامت آهي. انهن غير انساني سزائن ۽ رياستي قانون خاموشيءَ سان ڏسندو رهي ٿو. جرڳا ڪندڙ

41 ستێبەر ڕابط

داشۆرەکانی سەیدان

42 ستێبەر ڕابط

کۆتا ڕۆژەکانی ئەم وەرزە بۆ ئەستێرەکانی ڕیاڵ

43 ستێبەر ڕابط

ئەو یاریزانانەی ڕیکۆردی زۆر گۆڕیوە

44 ستێبەر ڕابط

45 ستێبەر ڕابط

46 ستێبەر ڕابط

37 ستێبەر ڕابط

38 ستێبەر ڕابط

39 ستێبەر ڕابط

40 ستێبەر ڕابط

31 ستێبەر ڕابط

30 ستێبەر ڕابط

29 ستێبەر ڕابط

28 ستێبەر ڕابط

27 ستێبەر ڕابط

26 ستێبەر ڕابط

25 ستێبەر ڕابط

33 ستێبەر ڕابط

32 ستێبەر ڕابط

34 ستێبەر ڕابط

35 ستێبەر ڕابط

36 ستێبەر ڕابط

24 ستێبەر ڕابط

22 ستێبەر ڕابط

23 ستێبەر ڕابط

21 ستێبەر ڕابط

19 ستێبەر ڕابط

20 ستێبەر ڕابط

15 ستێبەر ڕابط

16 ستێبەر ڕابط

17 ستێبەر ڕابط

18 ستێبەر ڕابط

13 ستێبەر ڕابط

14 ستێبەر ڕابط

11 ستێبەر ڕابط

12 ستێبەر ڕابط

09 ستێبەر ڕابط

10 ستێبەر ڕابط

08 ستێبەر ڕابط

06 ستێبەر ڕابط

07 ستێبەر ڕابط

04 ستێبەر ڕابط

05 ستێبەر ڕابط

02 ستێبەر ڕابط

03 ستێبەر ڕابط

01 ستێبەر ڕابط